

**INSTRUCTIE
BOEKJE
GEBR. VAN KESSEL**

GEBR. VAN KESSEL

>> Veiligheidsregels

Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

Zorg voor een veilige afzetting bij de werkplek

Zorg voor een opgeruimde werkplek

Gebruik de juiste (goed-gekeurde) arbeidsmiddelen en gereedschappen

Doe een LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse)

Niet werken of rijden onder invloed van alcohol en/of drugs

Niet roken buiten de daarvoor bestemde gebieden

wave

Wees Alert!
Veiligheid Eerst!

Kernwaarde

☐ Veiligheid

We werken veilig of we werken niet

Waarden

☐ Consequent

Veiligheid is onderdeel van alles wat wij doen

☐ Verantwoordelijk

Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen veiligheid en die van anderen
Ik wil leren van ongevallen en bijna ongevallen

☐ Leerbeleid

Ik spreek anderen aan op onveilig gedrag en veiligheid

☐ Open

Ik stop onveilig werk, zo nodig leg ik het werk stil

☐ Actie

Ik accepteer dat ik aangesproken word op veiligheid

☐ Respect

Ik vermeld alle ongevallen en bijna ongevallen

☐ Eerlijk

een **VolkerWessels** programma

» INSTRUCTIE

HO

**INHOUDSOPGAVE,
VOORWOORD, SAMENVATTING**

» Inhoudsopgave

H0 VOORWOORD

H0 SAMENVATTING

H1 ALGEMEEN

- 1.1 Beleidsverklaring
- 1.2 Kwaliteit, arbo en milieu in onze organisatie
- 1.3 Rechten en plichten van de werknemer
- 1.4 (Veiligheid)cultuur en gedrag
- 1.5 Agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, pesten en werkdruk
- 1.6 Roken
- 1.7 Alcohol-, drugs- en medicijngebruik
- 1.8 Gebruik van telefoons op de bouwplaats
- 1.9 Sanctiebeleid
- 1.10 Identificatieplicht
- 1.11 Wet Arbeid Vreemdelingen
- 1.12 Risico-inventarisatie, risico-evaluatie en functierisicoanalyse
- 1.13 Jeugdige werknemer
- 1.14 Zwangere medewerkers
- 1.15 Arbeidsgezondheidszorg
- 1.16 Fysieke belasting

- 1.17 Voorlichting, instructie, toolbox, werkplekinspectie
- 1.18 Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)
- 1.19 Ziekmelding
- 1.20 Bedrijfs hulpverlening
- 1.21 Wat te doen bij een ongeval en/of een brand
- 1.22 (Privé) ongevallen-rapportage, milieu-incidenten
- 1.23 Op- en aanmerkingen-procedure
- 1.24 Veiligheidsopleidingen
- 1.25 Veiligheidspaspoort
- 1.26 Werkvergunningen

H2 WERKZAAMHEDEN

- 2.1 Grondverzet
- 2.2 Riolering
- 2.3 Kabels en leidingen, hoogspanning
- 2.4 Slopen van asbest
- 2.5 Afvalstoffen
- 2.6 Gevaarlijke stoffen, verontreinigingen
- 2.7 Elementenverhardingen
- 2.8 Asfaltverhardingen
- 2.9 Frezen, zagen van asfalt
- 2.10 Uitzetwerkzaamheden
- 2.11 Boren in asfalt of beton

- 2.12 Geleiderail
- 2.13 Verkeersmaatregelen
- 2.14 Betonreparaties
- 2.15 Asfaltproductie; onderhoud en reparatie
- 2.16 Gewasbescherming

H3 WERKOMGEVING

- 3.1 De bouwplaats
- 3.2 Milieuzorg
- 3.3 Langs of in het verkeer (afzettingen)
- 3.4 Besloten ruimten
- 3.5 Nabijheid van open water
- 3.6 Langs spoorwegen
- 3.7 Langs trambanen
- 3.8 Straling
- 3.9 Trillingen
- 3.10 Weersomstandigheden
- 3.11 Legionella
- 3.12 Kantoor

H4 MATERIEEL, GEREEDSCHAPPEN EN MIDDELEN

- 4.1 Inhuur/gebruik materieel
- 4.2 Schaftwagens
- 4.3 Aanhangwagens
- 4.4 Vastzetten lading
- 4.5 Elektrisch (hand)gereedschap en veilige spanning

- 4.6 Motorslijpers (bandenzaag)
- 4.7 Motorkettingzagen
- 4.8 Bosmaaiers
- 4.9 Bladblazers
- 4.10 Heggenscharen
- 4.11 Houtversnipperaars
- 4.12 Stobbenfrees
- 4.13 Verticuteermachine
- 4.14 1-assige trekker
- 4.15 Vierwielige tractoren
- 4.16 Aanbouwwerktuigen
- 4.17 Maaaimachine
- 4.18 Stroomaggregaten
- 4.19 Luchthamers, compressoren
- 4.20 Trilplaten- en stampers
- 4.21 Hogedrukreiniger
- 4.22 Heistelling geleiderail
- 4.23 Bovenloopkraan / elektrokettingtakel
- 4.24 Hoogwerker
- 4.25 Hijsgereedschappen
- 4.26 Klimmaterieel
- 4.27 Beeldschermen

H5 PERSOONLIJKE BESCHERMINGS-MIDDELEN

- 5.1 Verstrekking, vervanging
- 5.2 Voorschriften voor gebruik

» Voorwoord

Dit instructieboekje informeert u kort over de regels die Gebr. van Kessel hanteert. Het boekje sluit aan op het kwaliteits-, arbeidsomstandigheden- en milieu-handboek (KAM-handboek) van Gebr. van Kessel dat u voor verdere informatie kunt raadplegen.

Elke werknemer van Gebr. van Kessel ontvangt dit boekje bij uitgifte of nadien bij indiensttreding. Bij ontvangst tekent u een verklaring, dat u het boekje hebt ontvangen. Wij verwachten dat u dit boekje bestudeert. De instructies moeten worden opgevolgd. Het is verstandig om dit boekje tijdens het werk altijd bij u te hebben. Ook alle onderaannemers en ingehuurd personeel kunnen over het boekje beschikken. Het kan zijn dat de opdrachtgever aanvullende eisen stelt. Daar moet u natuurlijk ook aan voldoen.

Neem, voordat u met de werkzaamheden start, de instructies voor die werkzaamheden goed door. Als u vragen heeft, overleg dan met uw leidinggevende. Gebr. van Kessel zal u erop aanspreken als de werkzaamheden zonder toestemming van uw leidinggevende op een andere wijze worden uitgevoerd.

Door ons te houden aan de instructies werken wij gezamenlijk aan de kwaliteit van het werk, de arbeidsomstandigheden van alle betrokkenen en aan de bescherming van het milieu.

Gebr. van Kessel Buren BV
maart 2014

» Samenvatting

H1 ALGEMEEN

1.1 Beleidsverklaring

Hier is aangegeven dat Gebr. van Kessel kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu belangrijk vindt. Daarom zijn er regels opgesteld. Deze regels moeten worden nageleefd.

1.2 Kwaliteit, arbo en milieu in onze organisatie

De procedures en regels zijn vastgelegd in het KAM-handboek van Gebr. van Kessel en dit boekje. Werk volgens deze procedures en regels.

1.3 Rechten en plichten van de werknemer

De Arbo-wet geeft u een aantal rechten en plichten zorg dat u hiervan op de hoogte bent.

1.4 (Veiligheid)cultuur en gedrag

Kom gemaakte afspraken na. Spreek anderen er op aan als zij afspraken niet nakomen.

1.5 Agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, pesten en werkdruk

De directie vindt ongewenste omgangsvormen absoluut ontoelaatbaar.

1.6 Roken

Er mag alleen buiten gerookt worden en op plaatsen die daarvoor specifiek zijn aangewezen.

1.7 Alcohol-, drugs- en medicijngebruik

Het is verboden om tijdens werktijd alcohol en/of drugs te gebruiken of onder invloed te staan van deze middelen.

1.8 Gebruik van telefoons op de bouwplaats

Zoek een veilige plek op als u moet bellen of gebeld wordt.

1.9 Sanctiebeleid

Als u gemaakte afspraken niet nakomt kunt u daarvoor gestraft worden.

1.10 Identificatieplicht

Iedereen vanaf 14 jaar moet zich kunnen identificeren met een geldig identiteitsbewijs.

1.11 Wet Arbeid Vreemdelingen

Aan het inlenen van buitenlandse arbeidskrachten zijn wettelijke regels verbonden.

1.12 Risico-inventarisatie, risico-evaluatie en functierisicoanalyse

Ken de risico's en neem de daarbij behorende maatregelen.

1.13 Jeugdige werknemer

Voor werknemers onder de 18 jaar gelden extra regels m.b.t. gevaarlijke stoffen, overdruk, straling, geluid, trillingen en overwerk.

1.14 Zwangere werknemers

Zwangere werknemers hebben speciale rechten en mogen bepaalde werkzaamheden niet uitvoeren.

1.15 Arbeidsgezondheidszorg

Periodiek wordt u opgeroepen voor een medische keuring, u kunt ook zelf het initiatief nemen.

1.16 Fysieke belasting

Voorkom rugklachten door de genoemde maatregelen en de tilinstructie op te volgen.

1.17 Voorlichting, instructie, toolbox, werkplek-inspectie

Voordat u begint met werken krijgt u voorlichting, tijdens het werk krijgt u instructie en de leidinggevende houdt werkplekinspecties.

1.18 Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen moet u voordat u begint ook nog kijken of het wel veilig kan. Kan dat niet begin dan ook niet en meldt dit bij uw leidinggevende.

1.19 Ziekmelding

Ziekmelden en betermelden moet u voor 09.00 uur doen bij uw direct leidinggevende en de administratie van uw vestiging of bij de aangewezen ziekmeldingspunten.

1.20 Bedrijfshulpverlening

Zorg dat je weet wie de BHV-er is, waar de brandblusser en de EHBO-trommel te vinden zijn en waar de alarmkaart hangt.

1.21 Wat te doen bij een ongeval en/of een brand

Denk aan uw eigen veiligheid, waarschuw de BHV-er en bel indien nodig 112.

1.22 (Privé) ongevallenrapportage, milieu-incidenten

Meld ongevallen, bijna ongevallen, milieu-incidenten en privé ongevallen altijd bij uw direct leidinggevende.

1.23 Op- en aanmerkingenprocedure

Als u denkt dat er iets te verbeteren valt binnen de organisatie, meldt dit dan middels een op- en aanmerkingen formulier.

1.24 Veiligheidsopleidingen

U mag alleen die taken uitvoeren waarvoor u bent opgeleid.

1.25 Veiligheidspaspoort

Zorg ervoor dat het cursusinstituut of P&O nieuwe cursussen bijschrijft in uw veiligheidspaspoort. Voor medische keuringen moet de arts dit doen.

1.26 Werkvergunningen

Werkvergunning worden gevraagd als de omstandigheden extra zorgvuldigheid vereisen (bijvoorbeeld in bestaand riool). De werkvergunning geeft aan welke veiligheidsmaatregelen er nodig zijn.

H2 WERKZAAMHEDEN

In dit hoofdstuk is per werkzaamheid aangegeven hoe hier mee omgegaan moet worden.

H3 WERKOMGEVING

In dit hoofdstuk is aangegeven waar u in de diverse werkomgevingen op moet letten.

H4 WERKOMGEVING

In dit hoofdstuk is aangegeven op welke wijze u om dient te gaan met materieel, gereedschappen en middelen.

H5 PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

In dit hoofdstuk is aangegeven welke persoonlijke beschermingsmiddelen worden verstrekt, op welke wijze dit plaatsvindt, wanneer u ze moet dragen en hoe de vervanging is geregeld.

» INSTRUCTIE

ALGEMEEN

» 1.1 Beleidsverklaring

Naast rentabiliteit zijn kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu de voornaamste aandachtsgebieden van het ondernemingsbeleid. Gebr. van Kessel heeft een beleid ontwikkeld dat gericht is op het voorkomen van persoonlijk letsel, materiële en milieuschade. Dit geldt zowel voor eigen medewerkers als voor derden.

Ten aanzien van kwaliteit is onze belangrijkste intentie het voldoen aan de verwachtingen en eisen van degenen die een beroep op ons doen door gebruik te maken van onze diensten of producten. Bij het leveren van deze producten en diensten, streven wij ernaar eventuele nadelige gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken. Daarnaast streven wij naar een optimale relatie met onze opdrachtgevers, onderaannemers en derden, alsmede naar optimale arbeidsrelaties tussen onze medewerkers. Om hieraan invulling te geven zullen daarvoor de benodigde middelen ter beschikking worden gesteld.

Het ondernemingsbeleid van Gebr. van Kessel is erop gericht te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Op komende wet- en regelgeving en andere ontwikkelingen zal worden geanticipeerd.

De activiteiten van onze medewerkers zoals die in een KAM-jaarplan worden vastgelegd, zijn erop gericht continu verbetering van kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu voor ons en onze omgeving na te streven. Ook zijn er diverse taak- en doelstellingen geformuleerd in de management review.

De onderwerpen Kwaliteit, Arbo en Milieu staan dan ook structureel op de agenda van vergaderingen binnen Gebr. van Kessel. Zo streeft Gebr. van Kessel een efficiënt gebruik van (grond)stoffen na. Om invulling te geven aan energiebesparing worden jaarlijks reductiedoelstellingen vastgesteld waarbij de reductie van CO₂-emissie van eminent belang is.

Het milieubeleid, dat deel uitmaakt van het KAM-beleid, is actief verspreid onder de medewerkers van de organisatie en onder hen die diensten voor Gebr. van Kessel verrichten. Inzage in het beleid staat een ieder vrij. Deze beleidsverklaring staat tevens op de internetsite van Gebr. van Kessel, www.kessel.nl. Het beleid wordt jaarlijks getoetst op het actueel zijn en wordt, waar nodig, bijgesteld. De invulling van het milieubeleid is gericht op het zo min mogelijk overlast geven aan de milieucompartimenten water, lucht en bodem. Dit alles op basis van het ALARA (As Low As Reasonable Achievable) principe.

Onze activiteiten worden uitgevoerd op basis van eerlijkheid, integriteit, respect en openheid. Hierbij worden de rechtmatige belangen van diegenen met wie wij betrekkingen onderhouden gerespecteerd. Hiervoor zijn gedragsregels vastgesteld waarin een gedragscode is opgenomen, die naar letter en geest nageleefd moeten worden. Medewerkers van Gebr. van Kessel worden na indiensttreding, voor aanvang van hun werkzaamheden, op de hoogte gebracht van het milieubeleid van de organisatie en de vertaling naar de praktijk. Om het bewustzijn op het gebied van milieu te onderhouden, wordt aan het onderwerp door het jaar heen aandacht

besteed tijdens de interne contact- en scholingsdagen, toolboxmeetings en tijdens startwerkinstructies.

De laatste instructie wordt gegeven op basis van het V&G plan dat specifiek voor een werk wordt gemaakt, waarin ook milieuelementen zijn benoemd.

Het vormgeven van dit beleid noodzaakt ons om procedures en werkvoorschriften vast te leggen in een kwaliteits-, arbo-, en milieuhandboek. Dit boek moet worden gezien als de Gebr. van Kessel-standaard. De afspraken die wij daarin met elkaar hebben gemaakt, hebben voor ons een bindend karakter en moeten door iedereen worden nageleefd. Aan de hand van periodieke audits, werkoverleg en instructie zal worden bewerkstelligd dat het bovenomschreven beleid op alle niveaus wordt begrepen, uitgevoerd en onderhouden.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden overeenkomstig het gestelde in het KAM-systeem, kan aan dit beleid met succes invulling worden gegeven. Dit vereist de medewerking en inzet van alle medewerkers van Gebr. van Kessel. In alle fasen van het primaire voortbrengingsproces (ontwerp, calculatie, inkoop/ werkvoorbereiding, uitvoering en nazorg) worden de werkzaamheden systematisch beheerst. Binnen de KAM-systematiek zijn procedures en werkinstructies voor de meest voorkomende activiteiten ontwikkeld en vastgelegd. Deze zijn binnen de organisatie geïmplementeerd en op naleving periodiek getoetst door middel van het houden van audits. Op project-niveau wordt tijdens de werkvoorbereiding nagegaan of de standaardprocedures/ instructies toepasbaar zijn voor de projectspecifieke werkzaamheden.

Is dit niet het geval, dan wordt een op het project toegeschreven projectplan opgesteld met daarbij behorende activiteitenbeheersingsplan. Iedereen binnen de organisatie dient daartoe op gepaste wijze om te gaan met de aan hem/haar toebedeelde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de daarvoor ter beschikking gestelde middelen.

A. de Morée

Directeur Gebr. van Kessel Bedrijven

Gebr. van Kessel is in deze verklaring en het KAM-handboek de verzamelnaam voor alle Gebr. van Kessel Bedrijven, te weten: Gebr. van Kessel Buren BV, Gebr. van Kessel BV, Gebr. van Kessel Wegenbouw BV, Gebr. van Kessel Speciale Technieken en Producten BV, Van Kessel Sport en Cultuurtechniek BV en IJzerman BV

» 1.2 Kwaliteit, arbo en milieu in onze organisatie

Gebr. van Kessel is in het bezit van het VCA**-veiligheidscertificaat, branchegerichte toelichting Railinfra, NEN-EN-ISO 9001-kwaliteitscertificaat, NEN-EN-ISO 14001milieuzorgcertificaat en certificaten behorende bij diverse beoordelingsrichtlijnen (BRL).

De zorg voor kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu wordt bij Gebr. van Kessel centraal gecoördineerd. Dit betekent dat er procedures en regels zijn, die voor de gehele organisatie gelden en nauwkeurig gevolgd moeten worden. Voor alle bedrijven is een KAM-coördinator aangesteld. De coördinator bewaakt de KAM-zorg binnen het bedrijf, beantwoordt vragen op dit gebied en informeert het bedrijf over ontwikkelingen op het gebied van KAM.

De procedures en regels zijn vastgelegd in het KAM-handboek van Gebr. van Kessel en in dit boekje. Op alle vestigingen is een hard-copy exemplaar van het KAM-handboek beschikbaar en in te zien bij de bedrijfsleider. Tevens is het digitaal in te zien.

Jaarlijks wordt voor de hele organisatie een KAM-jaarplan opgesteld om de kwaliteit, de arbeidsomstandigheden en het milieu continu te kunnen verbeteren. De KAM-coördinator rapporteert over de vorderingen. Eenmaal per jaar worden deze rapportages samengevat in de Management Review.

» 1.3 Rechten en plichten van de werknemer

Rechten

De werknemer heeft het recht het werk te onderbreken als er naar zijn redelijk oordeel een ernstig direct gevaar voor personen dreigt. Als de werknemer het werk heeft onderbroken, moet hij dit direct aan de werkgever of de betrokken leidinggevende melden, waarna de werkgever of betrokken leidinggevende tot een oplossing van het probleem zal moeten komen.

Plichten

De werknemer is verplicht om:

- Voorzichtig en zorgvuldig te werken om gevaren voor de veiligheid en gezondheid van zichzelf of anderen te vermijden;
- Machines, toestellen, werktuigen etc. op de juiste wijze te gebruiken;
- Persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste wijze te gebruiken, te onderhouden en op de daarvoor bestemde plaats op te bergen;
- Aangebrachte beschermingsmiddelen op werktuigen en dergelijke te laten zitten; zonder noodzaak mogen deze niet worden veranderd of weggehaald;
- Gevaarlijke situaties direct aan zijn leidinggevende te melden;
- Deel te nemen aan de voor de werknemers georganiseerde voorlichting en instructie;
- Zich te houden aan de gedragsregels van Gebr. van Kessel;
- Samen te werken met de werkgever in de zorg voor optimale arbo- en milieuomstandigheden.

» 1.4 (Veiligheid)cultuur en gedrag

De bedrijfscultuur en het persoonlijk gedrag hebben een grote invloed op de kwaliteit van onze werkzaamheden en de veiligheid op de werkplek. Het is van belang dat iedereen zich houdt aan de gemaakte afspraken. Niet alleen van de leidinggevenden maar ook van de werknemers op de bouwplaats wordt verwacht dat zij het goede voorbeeld geven. Immers: goed voorbeeld doet goed volgen.

Tevens wordt er van iedereen verwacht dat werknemers die zich bewust of onbewust niet aan de regels houden of zich in een gevaarlijke situatie bevinden, hierop worden aangesproken. Bij herhaaldelijk afwijken van de gemaakte afspraken treedt het sanctiebeleid van Gebr. van Kessel in werking.

WERK IN UITVOERING

Uitvoerder: "Soms zijn er situaties waarbij je twijfelt aan de veiligheid. Maar door elkaar scherp te houden, kom je er wel."

» 1.5 Agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, pesten en werkdruk

De directie vindt ongewenste omgangsvormen absoluut ontoelaatbaar, zowel naar eigen werknemers als naar derden. Als agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie of pesten tussen werknemers onderling voorkomt, dan is in het boekje gedragsregels van KWS Infra vastgelegd hoe u dient te handelen. Onderaannemers en inhuurkrachten kunnen dit boekje opvragen bij hun contactpersoon.

In de uitvoering kunt u te maken krijgen met agressieve en/of gewelddadige weggebruikers, omwonenden etc. Dit is een groep mensen die niet direct aangesproken kan worden door de directie van Gebr. van Kessel. Besef goed dat de agressie en/of het geweld, waar u in deze gevallen mee te maken kunt krijgen, veelal niet op u persoonlijk gericht is, maar op de situatie die is ontstaan ten gevolge van de werkzaamheden. De agressieve weggebruiker heeft vaak maar één doel voor ogen, namelijk ongestoord de eigen positie kunnen bepalen op de weg. Lukt dat niet, dan zijn er veel voorbeelden over hoe hij zich dan gedraagt. Hij rijdt bijvoorbeeld door rood licht, gaat gooien met blikjes, gaat toeteren, schreeuwen en schelden, rijdt door de verkeersafzetting, rijdt pionnen met opzet omver etc. Agressie werkt agressie in de hand. Reageer daarom niet agressief op de agressie van een ander waardoor de situatie uit de hand kan lopen. Besef dat gebruik van alcohol agressie in de hand werkt.

Belangrijke regels die gelden als u te maken krijgt met agressie zijn:

- Onderdruk uw eigen agressie (tel eerst tot tien) en temper mogelijk agressief gedrag van collega's;
- Imiteer uitingen van agressie niet (niet middelvinger opsteken als reactie op een middelvinger);
- Blijf rustig en neutraal, laat niet blijken wat je van de ander vindt;
- Laat bij discussies 1 persoon het woord doen, bij voorkeur de leidinggevende;
- Ontken de mening van de agressor niet, maar erken die en toon begrip;
- Blijf vriendelijk en laat je niet tot schreeuwen verleiden;
- Rond een gesprek op een goede wijze af, bijvoorbeeld door het toewensen van een goede reis;
- Noteer, indien mogelijk, het nummerbord van de agressor;
- Meldt het incident altijd bij de uitvoerder die, zonodig, de politie zal inschakelen.

Als agressie en/of geweld uit de hand is gelopen en u hebt hulp nodig bij de verwerking daarvan, dan kunt u direct contact opnemen met de KAM-afdeling en/of de afdeling P&O. In overleg met u zal zonodig professionele psychotraumatische hulpverlening worden geboden.

Voor alle gevallen waarbij u met agressie en/of geweld wordt geconfronteerd, wordt u gevraagd een op- en aanmerkingenformulier te schrijven of te laten schrijven door uw leidinggevende. Vermeld daarbij alle feitelijkheden zo goed mogelijk. Op grond hiervan wordt nagegaan of Gebr. van Kessel nog iets kan verbeteren om agressief gedrag tegen te gaan. Op de werkplek dient de uitvoerder het voorval te bespreken met de aanwezige werknemers. Suggesties die daarbij naar voren komen, dienen op het op- en aanmerkingenformulier te worden vermeld.

Werkdruk

Gebr. van Kessel streeft ernaar een te hoge werkdruk te voorkomen. Dit is opgenomen in de Risico Inventarisatie & Evaluatie. Mocht de werknemer toch structureel te veel werkdruk ervaren dan dient hij dit bespreekbaar te maken met zijn leidinggevende om tot een gezamenlijke oplossing te komen. Gebr. van Kessel heeft een inspanningsverplichting om te hoge werkdruk te signaleren en te voorkomen.

Risico's

Een te hoge werkdruk kan leiden tot stress, waardoor verschillende fysieke en/of psychische klachten kunnen ontstaan.

Maatregelen

Houdt werkdruk bespreekbaar, in overleg met uw leidinggevende kan een oplossing worden gezocht.

» 1.6 Roken

Er mag alleen buiten gerookt worden. In bedrijfsruimten, waaronder keten en schaftwagens mag wettelijk niet worden gerookt. Het ter beschikking stellen van een "rookruimte" is geen verplichting van de werkgever. Voor nadere informatie zie Gedragscode Rookbeleid Gebr. van Kessel.

» 1.7 Alcohol-, drugs- en medicijngebruik

Alcohol- en drugsmisbruik kunnen tot ernstige problemen leiden zowel thuis en in het verkeer als op het werk. Deze problemen leiden tot een hoger verzuim en de kans op een ongeval wordt groter. Direct negatief gevolg is dat de kwaliteit van het werk en de productiviteit teruglopen en dat de werksfeer sterk kan verslechteren. Het is verboden om tijdens werktijd alcohol en/of drugs te gebruiken of onder invloed te staan van deze middelen. Tevens is het niet toegestaan alcoholische dranken en/of drugs in bedrijfsvoertuigen te nuttigen. Dit geldt zowel voor de chauffeur als voor de mede-inzittenden. Iedere werknemer dient zijn verantwoordelijkheid in acht te nemen ongeacht of dit het besturen van een bedrijfsvoertuig of een privévoertuig betreft.

⚠ Indien het vermoeden bestaat dat iemand onder invloed is van alcohol en/of drugs kunt u als leidinggevende of collega het volgende doen:

- Ga een gesprek aan en spreek uw vermoeden uit;
- Benoem wat u is opgevallen en vraag of dit herkenbaar is;
- Overtuig de werknemer dat het functioneren moet verbeteren;
- Breng de werknemer op de hoogte van het alcohol- en drugsbeleid;
- Adviseer de werknemer gebruik te maken van de bedrijfsarts of de sociaal bemiddelaar;
- Maak eventueel gebruik van de bemiddeling van de vertrouwenspersoon;
- Leg als leidinggevende de gemaakte afspraken vast in een gespreksverslag en maak een vervolgspraak.

⚠ Let bij medicijngebruik op of de medicijnen uw werkzaamheden niet nadelig beïnvloeden. De informatie hierover vindt u op de bijsluiter, die u gelijktijdig met uw medicijnen ontvangt. Zie voor de complete tekst over alcohol, drugs en medicijngebruik het boekje gedragsregels van KWS Infra. Onderaannemers en inhuurkrachten kunnen dit boekje opvragen bij hun contactpersoon.

» 1.8 Gebruik van telefoons en andere moderne communicatiemiddelen op de bouwplaats

Gebruik van telefoons en andere mobiele communicatiemiddelen is niet toegestaan als daardoor (omdat u bent afgeleid) gevaar voor uzelf of anderen kan ontstaan. Is het echt noodzakelijk te bellen voor het werk? Doe dat dan op een veilige plaats. Bij het bedienen van materieelstukken en voertuigen is alleen hands free bellen (carkit, oortje o.i.d.) toegestaan als het om praktische redenen niet mogelijk of wenselijk is om de werkzaamheden tijdelijk te stoppen. Zie voor meer informatie over het gebruik van zakelijke telefoons en andere moderne communicatiemiddelen (o.a. laptops, tablets, smartphones) de Gedragscode telefonie, internet en e-mail van Gebr. van Kessel.

» 1.9 Sanctiebeleid

Regels en procedures zijn er niet voor niets. Je bent verplicht de regels op te volgen. Om onder andere ongelukken te voorkomen is er een sanctiebeleid voor iedereen die zich niet aan de regels houdt. Het sanctiebeleid is hieronder opgenomen. In alle gevallen waarin het sanctiebeleid niet voorziet, beslist de directie van Gebr. van Kessel.

1. De werkgever kan ten aanzien van de werknemer, die de verplichtingen uit de arbeidsovereenkomst niet nakomt en/of die handelt in strijd met de gedragsregels, de wet of met de algemeen geldende

normen en waarden, de volgende disciplinaire maatregelen nemen, afhankelijk van de aard en ernst van de overtreding:

- a. Schriftelijke waarschuwing
- b. Schorsing
- c. Al dan niet tijdelijke ontzetting uit de functie en indeling in een lagere functie
- d. Ontslag of ontslag op staande voet.

2. Indien er sprake is van door de werknemer veroorzaakte financiële schade als gevolg van opzet, grove nalatigheid of bewuste roekeloosheid, behoudt de werkgever zich het recht voor om de (aantonbaar) geleden financiële schade op de werknemer te verhalen. Daarnaast geldt bij alle sancties dat de werkgever zich het recht voorbehoudt om de betrokken werknemer de toegang tot de betreffende (of alle) resources, zoals telefoon-, internet en/of emailvoorzieningen voor bepaalde of onbepaalde tijd te ontfemen.
3. Ontslag of ontslag op staande voet zal in ieder geval aan de orde zijn in geval de werknemer zich schuldig maakt aan overtreding van de mededingingswet, fraude, diefstal, valsheid in geschrifte of omkoping.
4. In geval van ontslag op staande voet is er voor de werknemer geen beroep mogelijk bij de klachtencommissie.
5. Bij een overtreding van de mededingingswet is geen beroep mogelijk bij de klachtencommissie.

» 1.10 Identificatieplicht

Sinds 1 januari 2005 geldt in Nederland een wettelijke uitgebreide identificatieplicht. Iedereen (vanaf 14 jaar) moet zich altijd kunnen identificeren met een geldig identiteitsbewijs. Hij /zij moet kunnen aantonen de persoon te zijn voor wie men zich uitgeeft, met een origineel Nederlands of Buitenlands identiteitsbewijs in de vorm van een paspoort, identiteitskaart of een in Nederland (in het Nederlands) uitgegeven verblijfsdocument voor vreemdelingen.

» 1.11 Wet Arbeid vreemdelingen (WAV)

Volgens de Wet Arbeid Vreemdelingen bent u werkgever, als u een ander arbeid voor u laat verrichten op een project in de ruimste zin van het woord. Dat betekent, dat u als aannemer, hoofdaannemer en/of bouwcombinatie werkgever bent van buitenlandse werknemers als u:

- werknemers tijdelijk inhuurt via een uitzendbureau en/of van een onderaannemer;
- werknemers tijdelijk inhuurt via een loonbedrijf;
- werk laat uitvoeren via een onderaannemer met aannemingscontract.

Meer informatie is te vinden in het instructieboekje Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) inlenen buitenlandse werknemers of bij de afdeling P&O.

» 1.12 Risico-inventarisatie, risico-evaluatie en functierisicoanalyse

Risico-inventarisatie

Voor de uit te voeren werkzaamheden is beschreven wat de risico's van het werk zijn. Risico's zijn in dit geval: gevaren die kunnen leiden tot ongevallen of aanzienlijke schade aan materieel of milieu.

Risico-evaluatie

Bij elk risico staat een maatregel vermeld. Dit is de risico-evaluatie. Deze maatregel moet u minimaal nemen om het risico te beperken. Als dit niet kan, overleg dan met uw leidinggevende.

WERK IN UITVOERING

Uitvoerder: "Vaak zijn we ons niet bewust van de eventuele gevaren maar door onveilige situaties op foto's te bekijken, ga je dit steeds meer beseffen. Ook voor de werkers buiten zal het een eyeopener zijn door foto's te zien van hoe het niet moet."

De risico-inventarisaties en -evaluaties liggen ter inzage op kantoor. De meest voorkomende maatregelen staan in het KAM-handboek van Gebr. van Kessel. Dit handboek kunt u op kantoor en bij alle uitvoerders (digitaal) inzien.

Soms komt het voor dat u activiteiten moet uitvoeren, die extra risico's met zich meebrengen. Voor dat specifieke project worden de risico's en de daarbij behorende maatregelen vastgelegd in een veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan). In dit plan staan ook de afspraken met andere aannemers, die eventueel op dezelfde bouwplaats aan het werk zijn.

Functierisicoanalyse

Om de individuele werknemer goed te informeren over de risico's op zijn werkplek is er voor de meeste functies een risicoanalyse gemaakt. Hierin zijn de risico's aangegeven en de veiligheidsmaatregelen die de werknemer zelf en zijn leidinggevende moeten nemen om veilig te kunnen werken. Bij het ontbreken van een passende risicoanalyse voor uw functie kunt u contact opnemen met de afdeling P&O. Nieuwe werknemers ontvangen hun specifieke functierisicoanalyse bij indiensttreding. Indien u van functie verandert ontvangt u de daarbij behorende risicoanalyse.

» 1.13 Jeugdige werknemer

Een jeugdige werknemer is een werknemer die jonger is dan 18 jaar. Zij mogen de volgende werkzaamheden niet uitvoeren:

- Werken met gevaarlijke stoffen, bijvoorbeeld stoffen waarop het symbool met een doodshoofd staat;
- Duik- en caissonarbeid en overige werkzaamheden onder overdruk;
- Werken met toestellen die schadelijke niet-ioniserende elektromagnetische straling kunnen uitzenden;
- Werkzaamheden waarbij het geluidsniveau hoger is dan 85 dB(A); zij mogen ook niet op een werkplek zijn waar het geluidsniveau hoger dan 85 dB(A) is;
- Werkzaamheden die schadelijke trillingen veroorzaken; zij mogen ook niet op een werkplek zijn waar zij bloot staan aan schadelijke trillingen;
- Overwerk.

Jeugdigen mogen alleen onder adequaat toezicht hun werkzaamheden uitvoeren. De toezichthoudende mentor:

- Is bevoegd om bij het geven van opdrachten rekening te houden met de persoonlijke eigenschappen en de leeftijd van de betreffende jeugdige werknemer;

- Vergewist zich er vooraf van, dat passende voorlichting en onderricht is gegeven;
- Controleert vooraf of de nodige beschermingsmiddelen aanwezig zijn en dat ze op de juiste manier worden gebruikt;
- Is in de nabijheid aanwezig of direct oproepbaar;
- Beoordeelt de werkplek regelmatig en toetst of de gegeven voorlichting en onderricht voldoende is overgekomen en zorgt zonodig voor hernieuwde voorlichting;
- Is bevoegd om voor de veiligheid van de jeugdige of andere werknemers in te grijpen in het productieproces.

Verder is er werk dat alleen maar onder deskundig toezicht mag worden uitgevoerd:

- Werk waarbij gevaar voor instorting bestaat;
- Werk aan of in de directe nabijheid van hoogspanningsinstallaties;
- Werken met gevaarlijke stoffen waarvoor geen verbod geldt;
- Besturen van trekkers;
- Werkzaamheden die zich in een kort tijdsbestek herhalen (op basis van stukloon) waarbij niet de jeugdige, maar de machine het tempo bepaalt.

Voor jeugdigen van 13 tot en met 15 jaar geldt dat ze bovenstaande werkzaamheden helemaal **niet** mogen doen.

» 1.14 Zwangere werkneemsters

Zwangere werkneemsters hebben speciale rechten en mogen bepaalde werkzaamheden niet uitvoeren. Dit geldt zowel voor bepaalde periodes voor als na de bevalling. In de bijlage van de RI&E van Gebr. van Kessel staat wat deze rechten precies zijn. Ook staat daarin welke werkzaamheden er niet mogen worden uitgevoerd. De KAM-coördinator zal u op uw verzoek de bijlage laten inzien.

» 1.15 Arbeidsgezondheidszorg

Periodiek nodigt de Arbo-dienst u uit voor een geneeskundig onderzoek. Voor het werken op bodemsaneringsprojecten gelden ook verplichte keuringen, die u worden aangeboden door Gebr. van Kessel. Daarnaast kunt u ook zelf een afspraak maken met de bedrijfsarts van de Arbo-dienst.

» 1.16 Fysieke belasting

Risico's

Rugklachten komen met enige regelmaat voor en soms zijn ze zo erg dat je niet meer kunt werken. Voorkomen is beter dan genezen. De oorzaken zijn meestal verkeerd tillen of lang in een verkeerde houding staan of zitten. De klachten variëren van spierpijn tot hernia en versleten rugwervels.

Maatregelen:

- Probeer het te tillen gewicht zo goed mogelijk te schatten of check of het erop vermeld staat;
- Overschat je eigen kracht niet (ook niet voor kleine afstanden);
- Roep hulp in als u twijfelt of u het voorwerp alleen kunt tillen, of als het voorwerp een moeilijke vorm heeft;
- Maak gebruik van hulpmiddelen zoals heftrucks, takels, hijskranen, hulpmiddelen voor mechanisch straten, etc.;
- Duwen is beter dan trekken; duw bij voorkeur met de handen op schouderhoogte;
- Vermijd ongunstige werkhoudingen, zoals langdurig knielen of met de handen boven het hoofd werken.

14

15

16

Til instructie:

- Houd het gewicht zo dicht mogelijk bij je lichaam;
- Til met je beenspieren (door de knieën zakken en met gestrekte rug tillen);
- Til niet teveel ineens: maximaal 25 kg alleen of 50 kg met twee personen;
- Draai door je voeten te verplaatsen. Verdraai niet je lichaam;
- Ga bij neerzetten op dezelfde manier te werk als bij het tillen, maar dan in omgekeerde volgorde;
- Til nooit vanuit zitpositie;
- Til met beide handen.

» 1.17 Voorlichting, instructie, toolbox, werkplekinspectie

Voorlichting nieuwe werknemers

Alle werknemers die bij Gebr. van Kessel in dienst treden, krijgen voorlichting voordat zij met hun werkzaamheden beginnen. Deze voorlichting gaat over de algemene regels en voorschriften van Gebr. van Kessel. Deze zijn na te lezen in dit instructieboekje.

Instructie per project

Alle werknemers van Gebr. van Kessel, inclusief ingehuurd personeel en onderaannemers die op een project gaan werken, krijgen instructie over de specifieke regels en voorschriften die voor dat project gelden. Dit gebeurt voor de start van het project en zo vaak als nodig is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De instructie wordt gegeven door de projectleider of de uitvoerder. Op een presentielijst wordt vermeld wie de instructie heeft gevolgd.

Toolbox-meeting

Of het werk uiteindelijk echt goed, veilig en milieu-verantwoord wordt uitgevoerd, blijft afhankelijk van de werknemers. Daarom is het belangrijk om regels en voorschriften minimaal een keer per maand met elkaar te bespreken. Dat gebeurt tijdens de zogenaamde toolbox-meeting. In de bijeenkomst behandelt de uitvoerder een of twee praktische onderwerpen. De uitvoerder maakt hiervan een kort verslag en verzorgt een presentielijst.

Werkplekinspecties

Om na te gaan of er volgens de regels wordt gewerkt, inspecteert het management regelmatig diverse werken. Om te bepalen of alle veiligheidsvoorzieningen nog aanwezig en in tact zijn, inspecteert de uitvoerder maandelijks zijn werken. De inspecties worden met behulp van een inspectielijst uitgevoerd. Tekortkomingen worden gerapporteerd en daarna zo snel mogelijk verholpen.

» 1.18 Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

LMRA staat voor 'Laatste Minuut Risico Analyse' en is een manier om heel eenvoudig de kans op ongevallen te verkleinen. Stel jezelf voordat je met het werk begint (ook bijvoorbeeld na een pauze) de volgende vragen:

Stap 1. Weet ik precies wat mijn opdracht / taak is?

Stap 2. Wat kan er volgens mij nog fout gaan?
Welke gevaren zie ik zelf?

Stap 3. Wat moet er worden gedaan om het gevaar weg te nemen?

Stap 4. Voer de maatregelen uit waardoor je veilig kunt werken.

⚠ Bij twijfel: niet beginnen! Overleg met uw leidinggevende.

» 1.19 Ziekmelding

Indien u ziek bent en niet kunt werken, dan moet u zich zo vroeg mogelijk ziekmelden bij uw leidinggevende en 's morgens op de eerste ziektedag voor 10.00 uur bij P&O. Hersteld melden doet u van te voren bij uw leidinggevende en uiterlijk 's morgens voor 10.00 uur op de eerste werkdag bij P&O. Voor meer inhoudelijke informatie, zie het ziekteverzuimbeheersingsplan. Deze is aan iedere werknemer verstrekt.

» 1.20 Bedrijfshulpverlening

De bedrijfshulpverlening wordt voor een deel verzorgd door daarvoor aangewezen Gebr. van Kessel-medewerkers. Bij direct gevaar moeten zij zorgen voor het alarmeren en het coördineren van hulp en evacuatie, het verlenen van eerste hulp en voor de eerste bestrijding van brand. Gebr. van Kessel streeft ernaar om op elke werklocatie minstens één Gebr. van Kessel-medewerker te hebben die tevens gediplomeerde bedrijfs-hulpverlener is. In elke uitvoerderskeet en op alle kantoren is een EHBO-A-trommel aanwezig. Ook is er in alle uitvoerdersketen en alle schaftwagens een poeder-blusser van 6 kg aanwezig. Tijdens de instructie op het werk wordt bekend gemaakt wie de bedrijfshulpverlener is. Zijn/haar naam staat ook vermeld op de aanwezige alarmkaart.

» 1.21 Wat te doen bij brand en/of ongeval

In geval van brand en/of een ongeval is de eerste stap om aan uw eigen veiligheid te denken en de bedrijfs-hulpverlener te waarschuwen.

Bel het alarmnummer 112 en vraag naar de benodigde hulpdienst (ambulance, brand brandweer en/of politie) en geef de volgende informatie door:

- Naam, adres en telefoonnummer;
- Aantal gewonden en aard van de verwondingen en/of aard van de brand;
- Begaanbaarheid van het terrein voor het hulpdienstvoertuig;
- Plaats waar het hulpdienstvoertuig wordt opgevangen;
- Beschrijving om de persoon te kunnen herkennen die het hulpdienstvoertuig opvangt.

Als u dit alles gedaan heeft, waarschuw dan uw direct leidinggevende.

» 1.22 (Privé) ongevallenrapportage, milieu-incidenten

Als er op uw werk een ongeval, een bijna-ongeval of een milieu-incident gebeurt of er ontstaat een gevaarlijke situatie, moet u dit melden aan uw direct leidinggevende.

Van het incident wordt een rapport opgesteld. Dit wordt gebruikt om te bekijken of het incident in het vervolg voorkomen kan worden door voorzorgsmaatregelen te nemen.

Als u in uw privé-tijd een ongeval krijgt, dat verzuim of mogelijk blijvend letsel tot gevolg heeft, dan moet u dit aan het begin van de eerstvolgende werkdag aan uw direct leidinggevende melden. Hij/zij zorgt voor verdere melding binnen de organisatie. Hierdoor is het soms mogelijk om de kosten van uw verzuim te verhalen op degene die uw ongeval heeft veroorzaakt.

» 1.23 Op- en aanmerkingen procedure

Als u vindt dat er in het bedrijf iets verbeterd kan worden, dan kunt u hiervoor een op- en aanmerkingen-formulier invullen. Dit formulier kunt u krijgen bij uw direct leidinggevende. Het ingevulde formulier levert u in bij uw KAM-coördinator. U krijgt binnen twee weken te horen hoe uw voorgestelde verbetering wordt behandeld.

Naast verbetervoorstellen kunt u het op- en aanmerkingenformulier ook gebruiken om klachten, geconstateerde fouten, afwijkingen, onjuistheden etc. door te geven.

Mede op basis van bovengenoemde informatie worden acties en doelstellingen bepaald. Door uw zienswijze vast te leggen op een op- en aanmerkingenformulier draagt u bij aan het verbeteren van de organisatie.

» 1.24 Veiligheidsopleidingen

Alle werknemers in de uitvoering moeten het diploma Basisveiligheid VCA hebben. Leidinggevend in de uitvoering moeten daarnaast ook het diploma Veiligheid voor leidinggevend VCA hebben. De beide opleidingen zijn voor de leidinggevend in één keer te volgen in de opleiding Veiligheid voor Operationeel Leidinggevend VCA. Voor specifieke taken gelden soms aanvullende opleidingsvoorschriften, bijvoorbeeld bij heftruckbediening of een hoogwerker, werken langs de weg of werken langs spoorwegen. Ook in de petrochemie worden aanvullende eisen gesteld; deze zijn vermeld in de SSVV opleidingengids. U mag alleen die taken uitvoeren waarvoor u bent opgeleid. Voor meer informatie over opleidingen kunt u terecht bij de afdeling P&O.

» 1.25 Veiligheidspaspoort

Sommige opdrachtgevers laten op hun terrein alleen werknemers toe die in het bezit zijn van een veiligheidspaspoort. Als u voor een dergelijke opdrachtgever gaat werken, wordt van de opleidingen waar u een diploma van heeft en van bepaalde gevolgde instructies een aantekening gemaakt in uw veiligheidspaspoort. Hiermee wordt aangetoond dat u de vereiste opleidingen heeft gevolgd. Haalt u nieuwe diploma's etc., dan moet u er zelf voor zorgen dat het cursusinstituut of P&O deze met pen bijschrijft in uw veiligheidspaspoort. Hetzelfde geldt voor medische

keuringen die u krijgt. Ook die moeten vermeld worden in het paspoort. De keuringsarts moet van de keuring een aantekening met pen in uw paspoort maken.

» 1.26 Werkvergunningen

Soms moet u een werkvergunning hebben, voordat u mag beginnen met werken. Dit kan een werkvergunning zijn van de opdrachtgever, maar ook een interne werkvergunning van Gebr. van Kessel. In deze vergunning staat welke maatregelen u moet treffen om het werk veilig te kunnen uitvoeren. Meestal wordt om een werkvergunning gevraagd als de omstandigheden extra zorgvuldigheid vereisen. Bijvoorbeeld bij het werken voor de petrochemische industrie, in bestaande rioleringen of in andere besloten ruimten. Het werk mag niet uitgevoerd worden als niet alle maatregelen getroffen zijn die op de werkvergunning staan vermeld. U bent hier als houder van de werkvergunning zelf verantwoordelijk voor.

» INSTRUCTIE

WERKZAAMHEDEN

» 2.1 Grondverzet

Grondverzetmachines worden veel gebruikt in de wegenbouw. Het werken met deze vaak zeer wendbare machines vraagt niet alleen vakmanschap van de machinist, maar ook van werknemers die in de directe omgeving van de machines moeten werken.

Om ongevallen te voorkomen gelden de volgende regels:

- Rijd nooit mee op grondverzetmachines, dit is ten strengste verboden;
- Kom niet binnen de draaicirkel van de machine als u geen werk met de machine of vlak daarnaast hoeft uit te voeren;
- **Zorg ervoor dat de machinist u altijd kan zien. Benader de machine dus altijd vanaf de cabinezijde;**
- Moet in het draaibereik van de kraan gewerkt worden, draag dan een helm;
- Blijf altijd op een veilige afstand naast een achteruitrijdende machine;
- Grondverzetmachines en vrachtwagens moeten een goed hoorbaar achteruitrijdsignaal en een camera hebben;
- Wees bij het laden van vrachtauto's bedacht op overstort. De lading kan dan namelijk op de cabine of naast de auto vallen;
- Chauffeurs moeten tijdens het laden in de cabine blijven;
- Chauffeurs dienen ramen en deuren gesloten te houden.

ZIE JE MIJ ZIE IK JOU

Ontgraven opslagdepots

Om te voorkomen dat personeel bedolven wordt onder een plotseling instortend ontgravingfront van een depot is het noodzakelijk dat deze niet verticaal wordt ontgraven, maar onder een veilig talud. Tevens dienen de op- en afritten van de depots breed en stabiel genoeg te zijn.

» 2.2 Riolering

Riolen zijn besloten ruimten. Volg daarom ook de instructies bij dat onderwerp.

Andere aandachtspunten:

- Zorg voor een goede opslag van rioolbuizen. Plaats stutten, zodat de rioolbuizen niet kunnen gaan rollen. Houd er rekening mee dat u de buizen niet onbeperkt kunt opstapelen (overleg met de leidinggevende op het werk);
- Werk, bij het plaatsen van rioolbuizen, onder een veilig talud of met sleufbekisting. Overleg met de leidinggevende op het werk;
- Grond die u uit de sleuf graaft, mag u niet direct naast de sleuf deponeren. De afstand hiervan vanaf de insteek van de sleuf, moet minimaal een halve meter zijn;

- Ook tussen de opslag van materiaal en de insteek van de sleuf moet u een afstand van minimaal een halve meter aanhouden;
- Zorg ervoor dat er geen zwaar verkeer dicht langs de rioolsleuf rijdt. De wand van de sleuf kan daardoor instorten;
- Draag een helm binnen het draaibereik van de kraan;
- **Zorg ervoor dat de machinist u altijd kan zien. Benader de machine dus altijd vanaf de cabinezijde;**
- Draag neopreen handschoenen om infectiegevaar te voorkomen;
- Als u dat wilt, wordt ervoor gezorgd dat u een tetanus en Hepatitis A vaccinatie krijgt.

» 2.3 Kabels en leidingen, hoogspanning

Voor de start van het werk

- De ligging van kabels en leidingen kan meestal worden opgevraagd bij het Kabel- en Leidingen Informatie Centrum via een zogenaamde KLIC-melding. Dit moet uiterlijk drie dagen voordat de graafwerkzaamheden beginnen, gebeuren. Geef hierbij de exacte werklocatie aan;
- Vraag voor het werken in de buurt van kabels of leidingen de instructies op bij de kabel- of leidingbeheerder en laat leidingen, als dat mogelijk is, buiten gebruik stellen;
- Controleer of de ontvangen tekeningen van KLIC juist zijn en de hele werklocatie bestrijken;
- Zorg voor schetsen van de huisaansluitingen en de openbare verlichting;

Tijdens het werk

- Lokaliseer kabels en leidingen vroegtijdig door met de hand proefsleuven te graven of detectie-apparatuur te gebruiken;
- Machinisten en grondwerkers moeten goede instructies hebben;
- Kabels en leidingen moeten tijdens graafwerkzaamheden goed worden ondersteund in overeenstemming met de instructies van de kabel- of leidingbeheerder;
- De uitvoerder moet een beschadiging altijd melden bij het nutsbedrijf en bij de administratie van Gebr. van Kessel, denk niet "zand erover".

» 2.4 Slopen van asbest

Alleen bedrijven die gecertificeerd zijn op de norm SC-530, mogen asbest slopen. Gebr. van Kessel heeft dit certificaat niet en mag dit werk dus niet uitvoeren. Er is echter één uitzondering.

Wij mogen wel werkzaamheden uitvoeren aan asbestcement leidingen bestemd voor gas, water of riolering en de daarbij behorende mantelbuizen. Degene die dergelijke buizen gaat verwijderen, moet dit melden bij de Inspectie SZW (arbeidsinspectie). In dat geval moet de werkvoorbereiding hiervoor een werkplan maken. Alle werknemers die werkzaamheden aan deze leidingen verrichten of daarop toezicht houden, moeten hiervoor een cursus hebben gevolgd. Hiervoor kunt u bij de afdeling P&O terecht.

» 2.5 Afvalstoffen

Voor de afvoer van verontreinigde grond en bouw- en sloofafval moet u een afvalstroomnummer hebben. Dit afvalstroomnummer moet aangevraagd worden bij een erkende bewerker of verwerker van afvalstoffen. Alleen met dit nummer mogen de vrachten afgevoerd worden. Voor de afvoer van elke vracht moet u een begeleidingsbrief hebben. De formulieren hiervoor zijn te verkrijgen bij de werkvoorbereiding. Voor het vervoer van afvalstoffen voor anderen die ervoor betalen, is het verplicht een zogenaamd 'origineel VIHB-kopie-certificaat' in de auto te hebben.

Tips:

- Doe afval direct in de daarvoor bestemde bakken;
- Neem gemorste olie en vet op met een absorberend middel.

» 2.6 Gevaarlijke stoffen, verontreinigingen

Werken met gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zijn schadelijk voor je gezondheid. Sommige stoffen leveren direct gevaar op door inademing of aanraking. Van andere stoffen merk je de negatieve effecten pas op de langere termijn. Vaak is de schade aan je gezondheid onherstelbaar. Ook bestaat met veel gevaarlijke stoffen een verhoogde kans op explosie en brand.

- Let op het gevaarsymbool op de verpakking;
- Eet en rook niet tijdens het werken met gevaarlijke stoffen;
- Vermijd inademing en huidcontact;
- Lees de productveiligheidsinformatie en vraag deze zonnodig op bij je leidinggevende;
- Zorg voor een goede ventilatie of afzuiging;
- Gebruik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen;
- Houd deksels van blikken en andere verpakkingen gesloten;
- Ruim gemorst product direct op.

Werken in verontreinigingen

Werk in verontreinigde grond is ook werken met gevaarlijke stoffen en moet worden uitgevoerd volgens de regels in het saneringsplan (V&G-plan). Volg hiervoor de paragraaf "verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water" in het KAM-handboek. Het saneringsplan (V&G-plan) moet worden opgesteld in overleg met een veiligheidskundige (KAM-coördinator). Als u verdachte verontreinigingen in de bodem aantreft, moet u dit direct doorgeven aan de leidinggevende. Deze kan dan actie ondernemen.

Opslag van gevaarlijke stoffen

- Controleer de verpakking op lekkage;
- Bewaar aangebroken voorraden in gesloten verpakkingen;
- Sluit na gebruik de verpakking goed af;
- Schenk stoffen nooit over in bijvoorbeeld limonade- of bierflessen;
- Geef bij overschenken in een ander vat aan wat de inhoud is;
- Bewaar gevaarlijke stoffen in daarvoor bestemde ruimtes / speciale kasten;
- Houdt op de werkplek maximaal een voorraad voor 1 dag aan.

Transport van gevaarlijke stoffen

Op het transporteren van gasolietanks (IBC's) en nucleaire meetinstrumenten (troxlers) is aparte regelgeving van toepassing. Hiervoor zijn specifieke instructies beschikbaar. Krijgt u hiermee te maken, vraag dan de specifieke instructies aan uw direct leidinggevende.

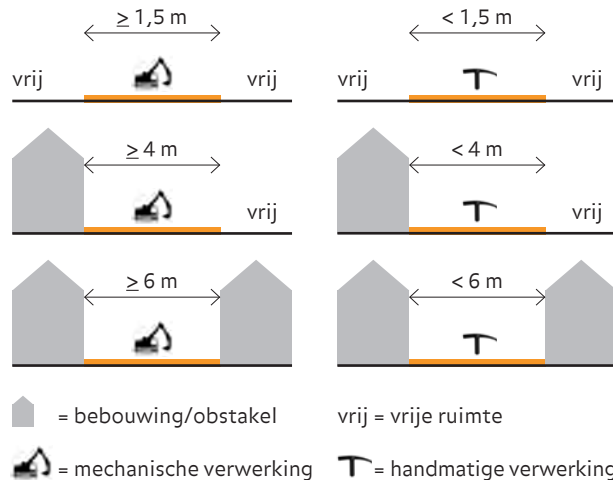
» 2.7 Elementenverhardingen

- Zorg ervoor dat afzettingen volgens de regels zijn aangebracht (CROW-publicatiereeks 96);
- Draag altijd uw veiligheidsschoenen
- Draag altijd de juiste veiligheidskleding, zie 5.2;
- Til niet meer dan 25 kg per persoon en maximaal 50 kg met twee personen;
- **Zorg dat u altijd gezien wordt door de chauffeurs en machinisten;**
- Draag bij het aftrillen van de bestrating altijd gehoorbescherming;
- Voorkom zoveel mogelijk het doorslijpen/ zagen van trottoirbanden en bestratingsmaterialen, is dit toch nodig, slijp/ zaag dan nat en gebruik een FFP3-stofmasker met uitblaasventiel; draag bij het slijpen ook gehoor- en oogbescherming;
- Zorg voor een veilige stabiele opslag van materialen; voorkom dat kinderen met materialen kunnen spelen of ertussen beklemd kunnen raken;
- Maak zoveel mogelijk gebruik van hulpgereedschap;
- Er wordt mechanisch gestraat conform CROW-publicatie 324 (zie afbeelding pag. 58-59).

» Matrix elementenverharding

RUIMTE	tweezijdig vrij $\geq 1,5$ m eenzijdig besloten ≥ 4 m tweezijdig besloten ≥ 6 m <i>mechanisch</i> 	$< 1,5$ m < 4 m < 6 m <i>handmatig</i>
	horizontaal, 'standaard'- dwarsprofiel <i>mechanisch</i> 	talud in dwarsprofiel $> 5\%$ <i>handmatig</i>
VERBAND	halfsteens - keperverband - elleboog - blokverband - diagonaal verband bouwstraat blokverband op de kop <i>mechanisch</i> 	kantstenen, figuratie, waaiers, sierstraatwerk, drempels, stroken, strepen, aansluitingen, molgoten, rollagen, etc. <i>handmatig</i>
	tegels nieuw <i>mechanisch</i> 	tegels oud <i>handmatig</i>
MATERIAAL	stenen nieuw <i>mechanisch</i> 	stenen oud maatafwijking $\leq 5\%$ of keiformaat of groter <i>mechanisch</i>
		maatafwijking $> 5\%$ of kleiner dan keiformaat <i>handmatig</i>

RUIMTE

Zie bovenstaand schema.

TALUD

Hellingen en dwarsprofielen $\leq 5\%$ zijn geen probleem voor mechanische verwerking.

VERBAND

Figuratie: straatwerk met binnen 10m^2 een wisseling van het verband.

MATERIAAL

Natuursteen ≤ 4 kg: *handmatig*
 > 4 kg en ≤ 9 kg: *handmatig* (twee handen)
 > 9 kg kg: *mechanisch* (tenzij textuur en vormgeving dit niet toestaan en er geen bewezen beschikbare techniek is)

Daar waar volgens de instructiekaart (pag.58-59) handmatig gestraat mag worden, gelden per werkdag de volgende regels:

- Minimaal 2 x 30 minuten rust;
- 6 - 12 x korte rust (5 - 10 minuten);
- Taakroulatie; wisselende werkzaamheden;
- Maximaal 6 tillend werk;
- Maximaal 40m² pp/dag bij betonklinkerkeien in keperverband.

» 2.8 Asfaltverhardingen

- Draag altijd de juiste veiligheidskleding, zie 5.2;
- Zorg dat al uw ledematen bedekt zijn om verbranding door heet asfalt te voorkomen, draag daarom nooit een korte broek en/of een T-shirt met korte mouwen;
- Draag hittebestendige schoenen en handschoenen;
- Loop nooit voor de hopper als deze in de open stand staat;
- • **Zorg dat u altijd gezien wordt door de chauffeurs en machinisten;**
- Zorg ervoor dat afzettingen volgens de regels zijn aangebracht (CROW-publicatierreeks 96);
- Zorg ervoor dat afzettingen blijven staan;
- Zorg ervoor dat de vrije ruimte tussen werkvak en afzetting altijd minimaal 0,6 m is;
- Als er geasfalteerd wordt in loodsen of tunnels, overleg dan met de KAM-coördinator over de extra maatregelen die u moet nemen;

- Kleefwagens, veeg/zuigwagens en vrachtwagens moeten een goed hoorbaar achteruitrijdsignaal en een camera hebben;
- Het gebruiken van gasolie als losmiddel/ schoonmaakmiddel is verboden.

» 2.9 Frezen, zagen van asfalt

- Zaag en frees 'nat';
- Draag gehoorcapen of otoplastieken;
- Draag bij de 0,5 meter frees en kleiner een stofmasker P3;
- Draag bij het frezen van teerhoudend asfalt binnen een straal van 50 meter een overall, werkhandschoenen en een P3 stofmasker;
- Eet, drink en rook niet tijdens en/of in de buurt van deze werkzaamheden;
- • **Zorg dat u altijd gezien wordt door de chauffeurs en machinisten**
- Veeg/zuigwagens en vrachtwagens moeten een goed hoorbaar achteruitrijdsignaal en een camera hebben.

» 2.10 Uitzetwerkzaamheden

Indien u uitzetwerkzaamheden moet verrichten in een druk werkvak, neem dan iemand mee die over uw veiligheid waakt.

» 2.11 Boren in asfalt of beton

- Boor 'nat'.
- Draag gehoorbeschermers of otoplastieken en adembescherming met P3-filter.

» 2.12 Geleiderail

Om ongevallen te voorkomen gelden de volgende regels:

- Draag altijd veiligheidsschoenen en veiligheidskleding
- Werk altijd achter een verkeersafzetting
- Bij gebruik van de compressor altijd gehoorbescherming dragen
- Laat de heistelling minimaal eenmaal per jaar controleren
- Het is ten strengste verboden om onder de heihamer te komen
- Ruim altijd overtollige geleiderailmaterialen op (o.a. bouten en moeren). Deze leveren een groot gevaar op bij o.a. maaierwerkzaamheden.
- Bij boren in asfalt of beton altijd nat boren. Draag tevens een adembescherming met een P3-filter.
- Bij slijpwerkzaamheden o.a. afslijpen van moeren altijd een veiligheidsbril dragen.

» 2.13 Verkeersmaatregelen

Bij werkzaamheden langs of in het verkeer gelden voor afzettingen de richtlijnen van het CROW. Voor wegen binnen en buiten de bebouwde kom (met uitzondering van de autosnelwegen) geldt publicatie 96b. Voor autosnelwegen geldt publicatie 96a.

- Draag altijd kleding met striping op de broek en de jas of het vest.
- Zorg dat u in het bezit bent van een ontheffing bij het plaatsen van afzettingen op rijkswegen.
- Zorg dat aan de achterzijde van het voertuig het bord WERKVERKEER is aangebracht.
- Gebruik geen lichten of zwaailichten (optische signalen) binnen het werkvak.
- U mag het verkeer niet zelf regelen.
- Bakens moeten met de lage zijde aansluiten op het verkeersvak.
- Let bij het aanbrengen, onderhouden en verwijderen van verkeersvoorzieningen goed op de verkeersveiligheid.
- Controleer de afzetting altijd aan het begin en het einde van de werkdag.

» 2.14 Betonreparaties

Het uitvoeren van betonreparaties geschiedt door middel van drie reparatietechnieken:

- Handmatig repareren;
- Injecteren;
- Betonspuiten.

Gezien de diverse producten en werkomgevingen (chemische bedrijven, werken langs het verkeer en werken in besloten ruimten, etc.) dient u voor aanvang van de werkzaamheden op de hoogte te zijn van de inhoud van het V&G-plan en veiligheidsinformatiebladen.

- Lees voor het gebruik het veiligheidsinformatieblad van het product.
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen. Deze staan aangegeven in het veiligheidsinformatieblad en gebruik de juiste filters.
- Niet roken, eten of drinken tijdens het werk.
- Voor pauzes en na beëindiging van de werkzaamheden handen goed wassen met zeep en water.
- Bij betonreparaties in besloten ruimtes (riolering) dient u voorafgaand een gasmeting te verrichten met detectieapparatuur. Verkrijgbaar via de afdeling KAM.
- Betreed de ruimte alleen als:
 - het zuurstofgehalte tussen 20-21 vol.% ligt en
 - de concentratie van explosieve gassen en dampen in de lucht lager is dan 10% LEL en
 - de concentratie van giftige gassen in de lucht lager is dan 1/5 van de grenswaarde.

» 2.15 Asfaltproductie; onderhoud en reparatie

Tijdens de productie, het onderhouden en repareren van de asfaltinstallatie kunnen zich een aantal gevaren / risico's voordoen zoals valgevaar, knelgevaar, brand- en/of explosiegevaar, verstikkingsgevaar, vergiftiging en elektrocutie. Ook alleen werken is een risico. Daarom is het niet toegestaan om zich alleen binnen de inrichting te bevinden. Dit geldt ook voor derden.

Om de risico's tijdens de productie, het onderhoud en reparaties zoveel mogelijk te beperken zijn voor de onderstaande onderdelen werkinstructies opgesteld.

1. vulstofsilo's
 2. bitumentank
 3. asfaltvoorraadsilo's
 4. doekfilters
 5. droog- / paralleltrommel
 6. trechters voordoseurs
 7. trilzeef
 8. mineraalsilo's
 9. menger
 10. asfaltvoorraadsilo (lierwerk)
 11. transportbanden
 12. elektrische installatie
 13. warme stof recycling ladder
 14. asfaltvoorraadsilo inspectie stortplaatsen
- Voordat u werkzaamheden aan bovengenoemde onderdelen mag uitvoeren dient u de desbetreffende instructies door te nemen. De instructies worden beheerd door de Chef Asfaltinstallatie.

14

15

Laadschoppen, hydraulische graafmachines en vrachtwagens worden in de asfaltproductie veel gebruikt. Het werken met deze vaak zeer wendbare machines, maar ook met de vast opgestelde asfaltinstallatie vraagt niet alleen vakmanschap van de machinist / chauffeur / operator maar ook van diegenen die in de directe omgeving van de machines moeten werken.

Om ongevallen te voorkomen gelden de volgende regels:

- Kom niet binnen de draaicirkel van de machine indien u geen werkzaamheden met of bij deze machine hoeft uit te voeren;
- Moet in het draaibereik van de kraan gewerkt worden, draag dan een helm;
- Het meerijden op laadschoppen, bobcats, vorkheftruck en kranen is ten strengste verboden;
- Zorg ervoor dat de machinist u altijd kan zien, benader de machine aan de cabinezijde;
- Blijf altijd naast een achteruitrijdende machine en houd een veilige afstand aan;
- De vrachtauto's moeten voorzien zijn van een akoestisch achteruitrijdsignaal;
- Bij het laden van vrachtauto's dient u bedacht te zijn op overstort, waardoor de lading op de cabine of naast de auto kan vallen;
- Tijdens het laden blijft de chauffeur in de cabine;
- Zet uw voertuig/machines op een veilige plaats neer;
- Beperk het achteruitrijden tot een minimum;
- Maximale snelheid op het terrein is 5 km/uur;
- Draag altijd oranje of rode werkkleding, hierdoor bent u beter zichtbaar.

» 2.16 Gewasbescherming

- Lees voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen het veiligheidsinformatieblad van het product;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen. Deze staan aangegeven in het veiligheidsinformatieblad en gebruik de juiste filters;
- Chemische gewasbeschermingsmiddelen mogen alleen worden toegepast door licentiehouders;
- Nooit ongeëtiketteerde gewasbeschermingsproducten gebruiken;
- Restanten in originele verpakkingen laten en volgens wettelijke voorschriften opbergen.
- Zorg voor een goede ventilatie op de werkplek, vooral tijdens het klaarmaken van het gewasbeschermingsmiddel;
- Opslag in uitsluitend hiervoor bestemde bewaarplaats;
- Het is verboden om bestrijdingsmiddelen om te pakken; ze moeten altijd in hun oorspronkelijke verpakking met het oorspronkelijke etiket bewaard worden;
- Niet roken, eten of drinken tijdens het werk;
- Voor pauzes en na beëindiging van de werkzaamheden handen goed wassen met zeep en water.

» INSTRUCTIE

H3

WERKOMGEVING

» 3.1 De bouwplaats

Algemeen

- Zorg voor voldoende vrije werkruimte;
- Houd het werkterrein vlak, vrij van water en vrij van rommel;
- Laat de werkplek na je werk netjes en opgeruimd achter en sluit hekken af;
- Houd looppaden, doorgangen, vluchtroutes en nooduitgangen vrij;
- Zorg dat er geen onnodige materialen en gereedschappen op de werkplek zijn;
- Gooi putten en sleuven zo snel mogelijk dicht, of plaats een deugdelijke afzetting;
- Hang elektrakabels op, of graaf ze in om beschadiging van de kabel en struikelgevaar te voorkomen.

WERK IN UITVOERING

Uitvoerder: "Volgens mij wordt het steeds belangrijker om onze werkzaamheden zoveel mogelijk uit te voeren in een afgesloten 'kooi' door middel van barrières of bouwhekken zodat het praktisch onmogelijk gemaakt wordt voor derden om op onze werkplek te komen of andersom. Dit lukt niet meer met de klassieke schildjes en schrikhekken."

Persoonlijke hygiëne

- Verschoon regelmatig je werkkleding;
- Was je handen voor het eten, roken en drinken;
- Houd toilet, kantine, was en kleedgelegenheden schoon;
- Laat de kantine / schaftwagen schoon achter na de lunch en de koffiepauze.

Verlichting

- Zorg voor voldoende en geschikt licht op je werkplek. Zet zonodig extra lampen in;
- Gebruik bij precisiewerk meer licht dan normaal;
- Verwissel oude lampen op tijd. Door stof en veroudering geven ze minder licht;
- Houd voldoende afstand tussen bouwlamp en brandbaar materiaal;
- Voorkom aanraking;
- Stel de verlichting zo af dat anderen er niet door verblind worden;
- Klasse 1 (enkelvoudig geïsoleerde) lichtarmaturen uitsluitend in vaste opstelling gebruiken; buiten handbereik;
- Klasse 2 (dubbel geïsoleerde) en klasse 3 (veilige lage spanning) lichtarmaturen zijn met de hand verplaatsbaar en geschikt voor ruw gebruik;
- Gebruik in besloten/vochtige ruimtes alleen klasse 3 armaturen die zijn aangesloten op een veiligheidstrafo (50 V of 120V gelijkspanning).

» 3.2 Milieuzorg

Om het milieu niet onnodig te belasten, moet u zorgvuldig omgaan met een aantal zaken.

De volgende instructies gelden overall: op werken, bedrijfsterreinen, werkplaatsen en kantoren.

- Zamel afvalstoffen gescheiden in. Afvalstoffen moeten, als dat vereist is, zijn voorzien van een afvalstroomnummer en afgevoerd worden naar erkende bewerkers en verwerkers.
- Ruim gemorst afval met passende middelen op;
- Lokaliseer een lekkage zo snel mogelijk en zorg ervoor dat deze verholpen wordt;
- Houd toegangswegen rond en op terreinen goed begaanbaar en veeg deze regelmatig;
- Sla gevaarlijke stoffen op zoals dit is voorgeschreven, o.a. op lekbakken en eventueel achter slot en grendel;
- Zet de verwarming lager of uit als je als laatste de keet verlaat;
- Laat machines, gereedschap, auto's, busjes of materieel niet onnodig draaien als zij niet worden gebruikt, daarmee kunnen we brandstof besparen en de CO2-uitstoot verminderen.

» 3.3 Langs of in het verkeer (afzettingen)

Bij werkzaamheden langs of in het verkeer gelden voor afzettingen de richtlijnen van het CROW. Voor wegen binnen en buiten de bebouwde kom (met uitzondering

van de autosnelwegen) geldt publicatie 96b. Voor autosnelwegen geldt publicatie 96a.

Belangrijke gedragsregels en aandachtspunten:

- De vrije zone tussen werkvak en afzetting moet altijd minimaal 0,6 m zijn;
- Draag altijd de juiste veiligheidskleding, zie hoofdstuk PBM's;
- Zet uw voertuig, machine en keet op een veilige plaats neer;
- Wees attent bij oversteken en steek niet onnodig over;
- Bakens moeten met de lage zijde aansluiten op het verkeersvak;
- Werk alleen binnen de door wegafzettingen aangegeven werkgrenzen;
- Gebruik geen lichten of zwaailichten (optische signalen) binnen het werkvak;
- Afzettingen die vanwege het werk tijdelijk zijn verwijderd, moet u direct weer aanbrengen;
- Het aanbrengen en verwijderen, ook tijdelijk, van verkeersvoorzieningen mag alleen gedaan worden onder leiding van een persoon met de basisopleiding BRL 9101;
- Blijf attent en waarschuw collega's bij gewijzigde omstandigheden;
- Let bij het aanbrengen, onderhouden en verwijderen van verkeersvoorzieningen goed op de verkeersveiligheid;
- U mag het verkeer niet zelf regelen, dit is voorbehouden aan verkeersregelaars;
- Controleer de afzetting altijd aan het begin en het einde van de werkdag.

» 3.4 Besloten ruimten

Onder besloten ruimten vallen o.a. riolen, kruipkelders, putten/sleuven waar de wind niet in komt.

Als u een besloten ruimte ingaat, moet u de volgende voorzorgsmaatregelen nemen:

- Vul de interne werkvergunning voor besloten ruimten in;
- Maak de ruimte leeg en ventileer deze;
- Verricht gasmetingen met detectieapparatuur;
- Betreed de ruimte alleen als het zuurstofgehalte tussen 20-21 vol.% ligt en de concentratie van explosieve gasen en dampen in de lucht lager is dan 10% LEL en de concentratie van giftige gasen in de lucht lager is dan 20% van de grenswaarde.
- Plaats afsluiters;
- Voorkom dat anderen de ruimte kunnen betreden;
- Draag de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen, op aanwijzing van de uitvoerder of de veiligheidskundige;
- Zorg voor veilige elektriciteitsspanning, dat is 50 volt wisselspanning of 120 volt gelijkspanning;
- Zorg ervoor dat iemand de wacht houdt bij de ingang van de besloten ruimte;
- Zorg voor vrij toegankelijke vluchtwegen;

» 3.5 Nabijheid van open water

Als u moet werken bij open water dan moet u maatregelen nemen om verdrinking of onder stroom staan te voorkomen. Een val in het water, die kan leiden tot verdrinking, voorkomt u door een afscheiding te plaatsen tussen uw werkplek en het water of door een zwemvest te dragen. Als u gevaar loopt onder stroom te komen staan, moet u pneumatisch gereedschap gebruiken of werken met veilige spanning. Veilige spanning is 50 volt wisselspanning of 120 volt gelijkspanning.

» 3.6 Langs spoorwegen

Bij werken langs het spoor loop je het risico dat je tijdens je werk onder stroom komt te staan, of aangereden wordt door een trein. ProRail beheert spoorwegen in Nederland. Medewerkers (ook van onderaannemers en leveranciers) die binnen gevaarzone A en nabijheidszone B, of op een bouwplaats werkzaamheden uitvoeren moeten in het bezit zijn van een digitaal veiligheidspaspoort (DVP).

Hiertoe moeten zij vooraf de instructie volgen op **www.toegangtothetspoor.nl** waarna een aanvullende instructie wordt gevolgd bij Railinfra Opleidingen en een examen wordt afgelegd. Na het slagen voor de toets, ontvangt de medewerker via ProRail een DVP.

Het DVP is een bewijs van slagen voor het examen en een Bewijs van Toegang in één. Het DVP is 3 jaar geldig. Op de werkplek krijgt u daarna nog een specifieke veiligheidsinstructie. U draagt een geel veiligheidsvest of gele werkkleding. Oranje of rode kleding, ook onder het veiligheidsvest, is verboden.

» 3.7 Langs trambanen

Net als bij werken langs het spoor, bestaat ook bij werken langs trambanen het risico dat je tijdens je werk onder stroom komt te staan, of aangereden wordt door de tram. Bij voorkeur wordt de trambaan uit dienst genomen en de elektriciteit afgesloten.

Kan dit niet dan moeten aanvullende maatregelen genomen worden zoals het invoeren van hoogtebeperking voor materieel en het inzetten van een veiligheidsman. Vraag voor aanvang van het werk de veiligheidsregels van de trambaanbeheerder op.

 Let op! De maatregelen kunnen per trambaanbeheerder verschillen.

» 3.8 Straling

Er zijn verschillende soorten straling:

Niet-ioniserende straling (ook wel micro- of electromagnetische straling genoemd)

De grootste risico's zijn verbranding van de huid en beschadiging aan de ogen. Niet ioniserende straling is onverdeeld in:

- UV-straling (van de zon of van lassen);
- Infrarood straling;
- Laserlicht (bij rioollasers of roterende lasers).

 Let op! Kijk niet in de bron van de straling en bedek de huid. Plaats lasers niet op ooghoogte.

Ioniserende straling (radioactieve straling)

Dit is een bijzonder gevaarlijke straling en kan lichaamsdelen ernstig beschadigen en kanker veroorzaken. Radioactieve straling wordt gebruikt bij verdichtingsmetingen. De mensen die deze metingen verrichten moeten hier speciaal voor zijn opgeleid. Kom niet te dicht bij deze metingen in de buurt.

» 3.9 Trillingen

Bij het gebruik van sloophamers, trilplaten en stampers ontstaan hand/arm trillingen die bij langdurige blootstelling schadelijk zijn voor de gezondheid. Daarom mag je er niet te lang mee werken. De norm voor hand/arm trillingen is vastgesteld op $2,5 \text{ m/s}^2$. Hoeveel hand/arm trillingen een apparaat veroorzaakt, moet in de handleiding of op het apparaat zelf staan aangegeven.

 De onderstaande tabel geeft aan hoelang je met een bepaald apparaat mag werken:

m/s^2	2,5	3	3,5	4	5	6	7	8
tijd	8 uur	5,5 uur	4 uur	3 uur	2 uur	1,5 uur	1 uur	45 min.

» 3.10 Weersomstandigheden

Wanneer je buiten werkt, moet je rekening houden met de weersomstandigheden. Kou, warmte, harde wind en regen hebben invloed op de veiligheid van de werkplek. Zo kunnen gedeeltes glad worden en kan een werkplek gevaarlijk zijn bij onweer.

- Bedek bij felle zon je hoofd, smeer regelmatig met zonnebrand, drink voldoende (geen alcohol), draag bedekkende werkkleding (lange broek en lange mouwen);
- Stop bij onweer met werken en schuil in een gebouw of auto. Schuil niet onder lichtmasten of bomen. Blijf niet in het open veld. Ben je op het water, ga dan zo snel mogelijk naar de kant.
- Draag bij kou beschermende kleding en handschoenen. Strooi zout, zand of steenslag over gladde plekken.
- Verricht geen hijswerk boven windkracht 7 en werk niet met hoogwerkers, hangbakken en draagbaar klimmaterieel boven windkracht 6.

» 3.11 Legionella

Legionella is een bacterie die via verneveld water (hele fijne druppeltjes) in je longen terecht kan komen. Voor ouderen en mensen met een lage weerstand kan dit dodelijk zijn. Bij Gebr. van Kessel zijn de mogelijke besmettingsbronnen in kaart gebracht. Onderstaand zijn per mogelijke besmettingsbron de te nemen maatregelen aangegeven.

Handgereedschap

- Gebruik uitsluitend leidingwater;
- Laat aan het einde van de werkdag het apparaat en de slangen leeglopen;
- Indien bij nieuw gereedschap in de handleiding een legionella instructie aanwezig is, deze instructie opvolgen;
- Bij aanslag in de waterreservoirs deze schoonmaken.

Walsen, frezen, waterwagens

- Gebruik indien mogelijk bij voorkeur leidingwater;
- Laat de waterreservoirs van walsen en frezen leeglopen indien er langer dan 1 week geen gebruik van gemaakt wordt (geldt voor de periode april t/m september);
- Laat de waterwagen leeglopen indien er langer dan 2 weken geen gebruik van gemaakt wordt (geldt voor de periode april t/m september);
- Reinig jaarlijks de waterreservoirs en waterwagens.

Brekers

- Gebruik indien mogelijk bij voorkeur leidingwater;
- Gebruik het sproeisysteem dagelijks zo vaak, dat tenminste de inhoud van het sproeisysteem ververs is (geldt voor de periode april t/m september);
- Laat het sproeisysteem leeglopen indien er langer dan 1 week geen gebruik van gemaakt wordt (geldt voor de periode april t/m september).

Terreinsproeiinstallaties

- Laat indien mogelijk na gebruik het sproeisysteem leeglopen, of gebruik het sproeisysteem dagelijks zo vaak, dat tenminste de inhoud van het sproeisysteem ververs is (geldt voor de periode april t/m september);
- Laat het sproeisysteem leeglopen indien er langer dan 1 week geen gebruik van gemaakt wordt (geldt voor de periode april t/m september).

Algemene factoren die de vermeerdering van legionellabacteriën bevorderen zijn

- Een watertemperatuur tussen de 25 en de 50 graden Celsius. De optimale temperatuur voor vermeerdering ligt tussen de 30 en de 40 graden Celsius;
- Een lange verblijftijd van het water in de installatie (uitgestrekte installatie);
- Stilstand van het water (dagen tot weken);
- Vorming van aanslag en aanwezigheid van bezinksel.

» 3.12 Kantoor

Een kantoor lijkt op het eerste gezicht een veilige plaats om te werken. Door de grootte van het gebouw en de aanwezigheid van veel mensen moet ook deze werkomgeving echter aan een aantal regels voldoen om de kans op ongevallen te verminderen.

- Weet wie u moet waarschuwen bij calamiteiten, dit staat in het noodplan, ontruimingsplan of op een alarmkaart;
- Kijk waar de vluchtwegen zijn en houd deze vrij van obstakels;
- Behandel elektrische apparatuur en kabels met zorg;
- Voorkom brandgevaarlijke situaties;
- Schakel elektrische apparatuur (zo mogelijk) bij vertrek uit;
- Ruim uw werkplek dagelijks op;
- Sluit lades direct na gebruik;
- Sluit ramen en deuren bij vertrek.

WERK IN UITVOERING

Kantoormedewerker: "Je gaat al snel op een stoel staan om iets te pakken terwijl je weet dat het gevaarlijk is."

» INSTRUCTIE

MATERIEEL, GEREEDSCHAPPEN EN MIDDELEN

» 4.1 Inhuur/gebruik materieel

Let bij het inhuren/gebruiken van materieel op het volgende:

- Is het materieel gekeurd;
- Is het materieel voorzien van een CE-markering;
- Is het materieel vrij van lekkages;
- Is er een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing aanwezig;
- Gebruik en onderhoud het materieel in overeenstemming met de gebruiksaanwijzing.

» 4.2 Schaftwagens

De schaftwagen moet voldoende groot zijn voor het aantal aanwezige personen (ongeveer 1,25 m² per persoon). De schaftwagen, de brandblusser en de gasinstallatie moeten jaarlijks gekeurd worden. Berg geen gereedschap en materieel op in de schaftruimte. Maak de schaftruimte na gebruik schoon.

» 4.3 Aanhangwagens

Wanneer is rijbewijs B voldoende:

- Indien toegestane maximum massa van de aanhangwagen 750 kg is;
- Indien het lege gewicht van de trekkende auto groter is dan de maximum massa van de aanhangwagen, en het totaal van de trekkende auto plus de aanhangwagen niet meer dan 3500 kg is.

In alle andere gevallen is rijbewijs BE benodigd.

Controleer voor vertrek:

- Of de verlichting werkt;
- De hulpkoppeling of losbreekreminrichting is vastgemaakt aan de trekkende auto;
- Of het maximum laadgewicht niet wordt overschreden;
- Het materiaal goed bevestigd is;
- Dek de lading altijd af met een net of een zeil.

» 4.4 Vastzetten lading

Om te voorkomen dat de lading gaat schuiven of kantelen moet de lading worden vastgezet met spanbanden of spankettingen. Spankettingen worden gebruikt bij het vastzetten van zwaar materiaal zoals walsen en asfaltafwerkmachines.

» 4.5 Elektrisch handgereedschap en veilige spanning

Algemeen

- Gereedschap moet goedgekeurd zijn volgens de norm NEN 3140;
- Gereedschap op 220 volt moet dubbel geïsoleerd zijn. Aarding via de voedingskabel aan het net is niet toegestaan;
- In nauwe, geleidende ruimten (sleuven, besloten ruimten) moet u uitsluitend gebruik maken van veilige spanning (50 volt wissel- of 120 volt gelijkspanning);
- In explosiegevaarlijke ruimten mag u alleen gebruik maken van elektrisch handgereedschap met Ex-Code;
- Elektrisch aangedreven handgereedschap moet voorzien zijn van een dodemans- of vasthoudknop;
- Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht. Zet bij verspanende werkzaamheden (waar splinters vanaf vliegen) een veiligheidsbril of ruimzichtbril op. Is het geluidsniveau hoger dan 80 dB(A), draag dan gehoorbescherming. Komt er stof vrij, gebruik dan adembescherming;
- Laat elektrisch handgereedschap nooit onbeheerd achter;
- Berg het elektrische gereedschap op in een daarvoor bestemde ruimte;
- Let erop dat de datum voor de eerst volgende keuring niet is verstreken. Deze datum staat op een sticker op het gereedschap.

Haakse slijpmachine

- Lees voor gebruik de gebruiksaanwijzing of vraag instructie aan de uitvoerder of veiligheidskundige;
- Zorg ervoor dat het te slijpen werkstuk goed vaststaat. Voorkom dat er teveel druk op de schijf staat of dat de schijf wrikt of klemt in het werkstuk;
- Leg de slijpmachine nooit weg als de schijf nog draait;
- Opslag van brandbare stoffen in de nabijheid van slijpwerk is verboden. Let daarop.
- Gebruik geen slijpschijven waarvan de houdbaarheidsdatum is verlopen. Het uiterste gebruiksjaar staat op de metalen ring in het midden van de slijpschijf;
- Controleer het toerental van de machine voor gebruik. Dit mag nooit groter zijn dan het getal dat op de slijpschijf staat aangegeven;
- Vervang beschadigde of uitgesleten schijven of onderdelen direct.

Kabelhaspels

- Kabelhaspels die buiten worden gebruikt, moeten voldoen aan IPX4. Dat betekent dat ze kleppen moeten hebben die allemaal aan dezelfde kant opengaan;
- Kabelhaspels moet u bij gebruik helemaal afrollen.

» 4.6 Motorslijpers

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie op;
- Gebruik alleen slijpschijven die geschikt zijn voor het te gebruiken type apparaat. Monteer ze nooit op een cirkelzaag!
- Zorg voor de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen: helm, bril, gehoorbescherming en handschoenen. Draag geen wijde kleding;
- Houd de door pijlen op de slijpschijf aangegeven draairichting aan;
- Stel de beschermkap goed af;
- Zet de motor bij transport uit en draag het apparaat aan de draagbeugel;
- Verwijder de schijf en zet de motorslijper vast als u het apparaat met een voertuig vervoert;
- Zet de motor af bij het tanken. Rook niet. Voorkom open vuur. Start de motor niet bij het vulpunt;
- Bij het starten is gashendelblokkering gangbaar. Let op het juiste stationaire toerental. Start het apparaat niet uit de hand;
- Houd de slijper met beide handen vast;
- Zorg voor een stabiele ondergrond;
- Gebruik het apparaat niet op een ladder of boven uw schouderhoogte;
- Houd geen lichaamsdelen (bijvoorbeeld uw been) in het verlengde van de slijpschijf;
- Slijp alleen verticaal;
- Gebruik geen slijpschijven waarvan de houdbaarheidsdatum is verlopen. Het uiterste gebruiksjaar staat op de metalen ring in het midden van de slijpschijf;

- Controleer het toerental van de machine voor gebruik. Dit mag nooit groter zijn dan het getal dat op de slijpschijf staat aangegeven;
- Werk zoveel mogelijk met de wind in de rug om geen uitlaatgassen in te ademen;
- Gebruik de juiste brandstof (Aspen benzine).

» 4.7 Motorkettingzagen

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Controleer of de geleidegroef schoon is, of het zaagblad en de ketting geen breuk vertonen en of de ketting geen beschadigde schakels heeft;
- Controleer of de ketting de juiste spanning heeft en of startkoord onbeschadigd is;
- Start de motorkettingzaag alleen als deze op de grond ligt;
- Zet de zaag op de kettingrem als u met de hand bij de ketting moet zijn;
- Gebruik een motorkettingzaag nooit alleen op een eenzame plaats of staande op een ladder;
- Zorg voor de aanwezigheid van een EHBO / BHV-trommel;
- Schakel de kettingrem in als u met de motorkettingzaag over korte afstanden loopt;
- Bescherm de zaag met een beschermhoes als u hem over langere afstanden vervoert;
- Zorg voor de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen: veiligheidsschoeisel, gelaatbescherming, gehoorbescherming en een zaagbroek;
- Gebruik de juiste brandstof (Aspen benzine).

» 4.8 Bosmaaiers

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing en een opleiding is verplicht;
- Nooit alleen op de werkplek zijn;
- Zorg dat de draaggordel op uw persoonlijke lichaamsafmetingen is afgesteld;
- Zorg ervoor dat de snel/panieksluiting goed werkt en dat deze goed is te bedienen;
- Controleer voor gebruik of de juiste beschermkap op de juiste wijze is aangebracht;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken motor uit; open vuur en roken verboden;
- Mors geen brandstof en controleer na het tanken de tankdop op lekkage;
- Houd omstanders / collega's op een afstand van minimaal 15 meter! tijdens werkzaamheden met de bosmaaier;
- Bij transport het maaigarnituur afschermen;
- Controleer bij vervanging het mes / blad borging;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming, veiligheidshelm in combinatie met gasvizier.

» 4.9 Bladblazers

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Blaas nooit in de richting van andere personen;
- Niet starten in afgesloten ruimtes en op minder dan drie meter afstand van de plaats waar getankt is;

- Blaas nooit hete delen, brandende of gloeiende materialen (hete as, gloeiende sigarettenpeuken) om persoonlijk letsel of dodelijke verwondingen door vuur of explosie te voorkomen;
- Tijdens transport bladblazer uitzetten;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken motor uit; open vuur en roken verboden;
- Mors geen brandstof en controleer na het tanken de tankdop op lekkage;
- Controleer regelmatig het oliepeil;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming, veiligheidsbril en zonodig adembescherming met P3-filter.

» 4.10 Heggenscharen

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Controleer voordat u met uw werkzaamheden begint de snijmesses en het (elektrisch) aandrijf mechanisme op uitwendige beschadigingen;
- Draag geen loshangende kleding (bij lang haar, haarnetjes gebruiken);
- Een elektrische heggenschaar nooit gebruiken bij regenachtig weer;
- De heggenschaar altijd bedienen met twee handen;
- Houd toeschouwers op een veilige afstand;
- Tijdens transport het mes afschermen;
- Controleer of de veiligheidsschakelaars functioneel zijn;
- Nooit de veiligheidshendel / noodstop vastbinden;
- Reinig dagelijks de snijmesses;
- Controleer de vetvulling in het transmissiehuis;
- Beschadigde stekkers en verlengkabels direct laten vervangen.

» 4.11 Houtversnipperaar

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Nooit alleen op de werkplek zijn;
- Personen onder de 18 jaar mogen niet met de machine werken;
- De houtversnipperaar moet zo opgesteld zijn, dat deze geen gevaar oplevert voor het personeel en de omgeving;
- Tijdens het werk nooit met de handen in de invoertrechter komen;
- Kort materiaal alleen met gepast gereedschap aanduwen;
- Pas op bij het verwerken van lange takken. Deze kunnen opzij slaan als ze gegrepen worden door de hakmessen;
- Geen takken terugtrekken;
- Houtversnipperaar nooit onbeheerd laten draaien;
- Bij werkonderbrekingen, stagnatie en reinigen: motor uitzetten en contactsleutel verwijderen;
- Het bedieningspersoneel is ervoor verantwoordelijk, dat er zich geen onbevoegde personen bevinden binnen het werkgebied van de houtversnipperaar of door wegliggend hout geraakt kunnen worden;
- Indien er iemand in de invoer raakt, onmiddellijk de veiligheidsbeugel in de stand ACHTERUIT schakelen;
- Voer reparaties en onderhoud alleen uit als de aandrijfmotor van de houtversnipperaar stilstaat;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming, gelaatbescherming, veiligheidshelm en een snipperoverall.

» 4.12 Stobbenfrees

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Nooit alleen op de werkplek zijn;
- Controleer of het freeswiel stopt met draaien wanneer 'gasgeven' wordt verminderd;
- Controleer of de dodemansbediening en andere veiligheidsvoorzieningen zijn gemonteerd en werken;
- Verwijder gesteente en andere voorwerpen welke kunnen worden weggeslingerd door de machine;
- Controleer of er geen verborgen leidingen in de grond liggen;
- Houd collega's en omstanders op een veilige afstand;
- Houd de machine op een veilige afstand van gaten en andere oneffenheden in de grond;
- Vermijd het werken op hellingen, kans op omvallen;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken motor uit; open vuur en roken verboden;
- Mors geen brandstof en controleer na het tanken de tankdop op lekkage;
- Nooit onbeheerd laten draaien;
- Controleer of alle bevestigingsdelen nog vast zitten;
- Bij onderhoud; motor uit en bougiestekker los;
- Reinig regelmatig het luchtfilter;
- Vervang versleten of beschadigde plaatjes;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; zaagbroek, of -overall, zaagschoenen of -laarzen, gehoorbescherming, veiligheidshelm met gelaatbescherming.

» 4.13 Verticuteermachine

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Nooit de veiligheidshendel / noodstop vastbinden;
- Controleer voor aanvang van de werkzaamheden of de messen voldoende afgeschermd zijn door een stevige kap en / of messtop systeem functioneert;
- Zwerfvuil of stenen verwijderen voor het verticuteren;
- De machine niet scheef houden met draaiende motor;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken motor uit; open vuur en roken verboden;
- Mors geen brandstof en controleer na het tanken de tankdop op lekkage;
- Houd derden op een veilige afstand;
- Voor aanvang werkzaamheden het oliepeil van een 4-takt motor controleren;
- Messen tijdig laten slijpen of vervangen;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming.

» 4.14 1-assige trekker

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Nooit de noodstop vastzetten;
- Controleer voor u met uw werkzaamheden begint of de eventuele aangekoppelde werktuigen volgens de voorschriften van de fabrikant zijn aangesloten;

- Controleer of alle beveiligingen / beschermkappen voldoen;
- Tijdens het aan- of afkoppelen van de koppelas moet de motor stilgezet worden en/of de contact-sleutel uit het contactslot genomen worden;
- Indien gebruikt als transportmiddel; zorg voor een stabiele zitpositie, houdt beide handen aan de stuurboom en pas de rijsnelheid aan;
- Controleer de transporttoebereiden zoals waarschuwingsborden en bescherm delen of deze juist gemonteerd zijn;
- Controleer regelmatig het oliepeil;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; nauwsluitende kleding en gehoorbescherming.

» 4.15 Vierwielige tractoren

- De tractor (en de aangekoppelde machine) mag alleen bediend worden door werknemers die daartoe een specifieke deskundigheid bezitten en ouder zijn dan 18 jaar;
- 16 en 17 jarigen dienen in het bezit te zijn van een tractor rijbewijs;
- Altijd de beschermkoker om de tussenas;
- Rempedalen altijd koppelen op de weg;
- Voor langzaam verkeer dient op de tractor of het aanbouwwerktuig een afgeknotte driehoek gemonteerd te zijn;
- Gebruik van zwaailamp bij een breedte van 2,60 meter of meer;
- Bij het werken aan tractor of aanbouwwerktuig de aandrijving en de motor uitzetten;

- Nooit de motor laten lopen in een afgesloten ruimte;
- Bij tanken motor af; open vuur en roken verboden;
- Bij kantelende tractor; in de cabine blijven en het stuur goed vasthouden;
- Nooit personen laten meerijden anders dan op de daarvoor bestemde zitplaatsen. Nooit op het aanbouwwerktuig;
- Reinig de tractor wekelijks en houd de cabine opgeruimd;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming en signaalkleding bij werken langs de weg.

» 4.16 Aanbouwwerktuigen

- Het aangekoppelde werktuig mag alleen bediend worden door werknemers die daartoe een specifieke deskundigheid bezitten;
- Controleer voor u met uw werkzaamheden begint of de aangekoppelde werktuigen volgens de voorschriften van de fabrikant zijn aangesloten;
- Controleer of de aangekoppelde werktuigen goed zijn geborgd;
- Altijd de beschermkoker om de tussenas;
- Controleer van de transporttoebereiden zoals waarschuwingsborden en beschermingsdelen of deze juist gemonteerd zijn;
- Controleer de verlichting en de afgeknotte driehoek;
- Controleer het oliepeil van de hydraulische hefinstallatie;

- Tijdens het aan- of afkoppelen van de tussenas moet de trektermotor stilgezet worden en de contactsleutel uit het contactslot genomen worden;
- Zorg altijd dat er zich niemand binnen het bereik van de draaiende aftak-as of tussenas bevindt en houd omstanders op een afstand;
- Bij olie lekkage van hydraulische systemen nooit proberen om zonder gereedschap de wegsputende olie uit lekkende slangen tegen te houden (ernstige verwondingen). Indien olie wegvloeit via oppervlaktewater, riool of in de bodem direct de uitvoerder waarschuwen;
- zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming en signaalkleding bij werken langs de weg.

» 4.17 Maaimachine

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Voor het maaien vreemde voorwerpen van het gazon verwijderen en let tijdens het maaien op vreemde voorwerpen;
- Bij het rijden buiten het gazon moeten de messen uitgeschakeld zijn en indien nodig in de transportstand worden gebracht;
- Controleer van de transporttoebehoren zoals afgeknotte driehoek, zwaailamp en bescherm delen of deze juist gemonteerd zijn;
- Gebruik nooit machines met beschadigde veiligheidsvoorzieningen of zonder veiligheidsvoorzieningen;

- Nooit de machine onbeheerd laten draaien en bij het verlaten van de machine, de verbrandingsmotor uitzetten, de contactsleutel verwijderen en de handrem aantrekken;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken motor af; open vuur en roken verboden;
- Zorg dat de tankdop vrij is van gras of vuil;
- Messen van de maaimachine nooit met de vingers draaien maar met een stuk hout;
- Het is niet toegestaan andere personen op de maaimachine te laten meerijden;
- Bij olie lekkage van hydraulische systemen nooit proberen om zonder gereedschap de wegsputende olie uit lekkende slangen tegen te houden (ernstige verwondingen). Indien olie wegvloeit via oppervlaktewater, riool of in de bodem direct de uitvoerder waarschuwen;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming.

» 4.18 Stroomaggregaten

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Controleer de aardlekschakelaar regelmatig;
- Plaats het stroomaggregaat op een vlakke ondergrond;
- Controleer het oliepeil regelmatig;
- Tijdens het starten mogen er geen machines zijn aangesloten;
- Controleer stekkers en snoeren / kabels van de aan te sluiten apparaten op deugdelijkheid;

- Het stroomaggregaat niet in een afgesloten ruimte laten lopen;
- Laat het stroomaggregaat niet onbeheerd draaien;
- Gebruik de juiste brandstof, bij tanken van de motor open vuur en roken verboden;
- Vul nooit een brandstoftank van een warm of lopend aggregaat met brandstof bij;
- Mors geen brandstof, indien toch met brandstof gemorst wordt moet men dit onmiddellijk afvegen. Gebruik een trechter;
- Zorg voor de juiste beschermingsmiddelen; gehoorbescherming.

» 4.19 Luchthamers, compressoren

- Zorg ervoor dat de beitel geborgd is tegen loskomen;
- Zorg ervoor dat de slanguiteinden voorzien zijn van luchtslangklemmen;
- De maximale druk op de slang moet zijn aangegeven;
- Borg de koppelingen van de luchtslang;
- Houd luchtslangen stevig vast bij het openen van de luchtafsluiters;
- Draag gehoorbescherming;
- Draag oogbescherming;
- Draag een stofmasker type P3 met uitblaasventiel;
- Gebruik trillingdempende handschoenen.

» 4.20 Trilplaten en stampers

- Start slingertrilplaten altijd met gelichte kleppen. Dit voorkomt terugslag. Gebruik steeds de bij de machine behorende slinger;
- Wees bedacht op meedraaiende slingers die niet loskomen na het starten;
- Door aan de vrije kant van de trilplaat te gaan staan voorkom je dat je beklemd raakt tussen de trilplaat en andere objecten;
- Gebruik trillingdempende handschoenen;
- Gebruik gehoorbescherming;
- Werk niet langer dan 20 minuten met een trilstamper en wissel de werkzaamheden af;
- Werk zoveel mogelijk met de wind in de rug om geen uitlaatgassen in te ademen;
- Tank alleen brandstof bij als de motor is uitgezet en afgekoeld;
- Gebruik de juiste brandstof, bij benzinemotoren het merk Aspen gebruiken.

» 4.21 Hogedrukreiniger

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Controleer voor aanvang van de spuitwerkzaamheden de spuitinstallatie op een juiste werking;
- De spuitlans altijd met twee handen vasthouden;
- Nooit de hoge druk vloeistofstraal op personen richten;
- Bij onderhoud stekker en/of motor uit zetten;
- Technische storingen en lekkages mogen pas worden opgeheven, nadat de vloeistoftoevoer is afgesloten en de druk is afgelaten;
- Gebruik een gelaatsbescherming.

» 4.22 Heistelling geleiderail

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Gebruik alleen goedgekeurde heistellingen;
- Controleer altijd de staat van de staalkabel op slijtage;
- Controleer de staat van de wielen waarover de staalkabel loopt op slijtage;
- Controleer de staat van de cilinder op slijtage en lekkage van lucht;
- Controleer de staat van de heihamer;
- Controleer de aanwezigheid van pictogrammen (o.a. gehoorbescherming) en draag deze persoonlijke beschermingsmiddelen dan ook.

» 4.23 Bovenloopkraan / elektrokettingtakel

- Lees voor het gebruik de gebruiksaanwijzing of volg de instructie;
- Zorg dat u als bedienaar van de kraan altijd de werkplek kunt overzien! Let op gevaar voor anderen;
- Stop de beweging van de kraan of takel voordat de eindbuffers worden aangesproken;
- Nooit de maximale toegestane werklust overschrijden;
- Nooit hijslasten schuin takelen of slepen;
- Controleer hijsmiddelen op deugdelijkheid;
- De last moet op de juiste manier en met gebruikmaking van de juiste middelen worden bevestigd;
- Het hijsen aan bindmiddelen van de emballage is alleen maar toegestaan als deze daartoe speciaal ontworpen zijn;
- Onder de te heffen, vieren of te verplaatsen last mogen zich geen personen bevinden;
- Hangende lasten mogen niet worden verplaatst boven niet beschermende werkplekken waar zich in de regel werknemers bevinden;
- Laat nooit een last onbeheerd in de kraan hangen;
- Na het gebruik van de kraan dient de lege haak zo hoog mogelijk opgehesen te worden zodat deze geen gevaar voor anderen oplevert;
- Zet hierna alle bedieningsapparatuur in de nulstand;
- Vervoer van personen met de kraan is ten strengste verboden;
- Alle keuringsgegevens bijhouden in het kraanboek;
- Controleer de aanwezigheid van pictogrammen (o.a. gehoorbescherming en veiligheidshelm) en draag deze persoonlijke beschermingsmiddelen dan ook.

21

22

23

» 4.24 Hoogwerker

- Lees voor het gebruik in de gebruiksaanwijzing of een specifieke opleiding verplicht is;
- Alleen personen van 18 jaar en ouder die deskundig geïnstrueerd zijn, mogen de hoogwerker bedienen;
- Nooit alleen op de werkplek zijn;
- Op de bedieningsplaats moet een noodstop aanwezig zijn;
- De medewerker die zich alleen in de werkbak bevindt, is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de veiligheidsvoorschriften, voor zover deze vanuit de werkbak kunnen worden gerealiseerd;
- Bedieningspersoon mag zich niet buiten de werkbak begeven;
- De veiligheidsvoorschriften met betrekking tot het werken op de openbare weg in acht nemen (publicatie 96a of 96b);

- Zwaailicht in werking stellen wanneer vanaf de rijbaan of fietspad gewerkt wordt;
- De hoogwerker zodanig opstellen dat de werkzaamheden op een veilige manier kunnen worden uitgevoerd;
- Er op letten dat de ondergrond voldoende stevigheid bezit om de hoogwerker op de uitgeschoven stempels te dragen;
- Zorg dat omstanders op een veilige afstand worden gehouden;
- Tijdens het werk mag alleen de chauffeur de hoogwerker bedienen;
- Er voor zorgen dat de stempels bij het weggrijden ingetrokken zijn;
- Een hoogwerker mag niet worden gebruikt bij windsnelheden groter dan windkracht 6;
- Goed functionerende mobiele telefoon in de werkbak.

» 4.25 Hijsgereedschap

U mag alleen gecertificeerd hijsgereedschap gebruiken. Kijk bij het gebruik van hijsgereedschap altijd wat de maximaal toelaatbare last is en gebruik het hijsgereedschap alleen waar het voor bestemd is. Let hier vooral op bij in prefabbeton ingestorte hijsmiddelen.

Verder geldt:

- Het hijsmiddel moet zijn voorzien van een uniek nummer en certificaat;
- Het hijsmiddel moet bij iedere inzet door de gebruiker **gecontroleerd** worden op goede werking en gaafheid;
- Het hijsmiddel moet jaarlijkse visueel **geïnspecteerd** worden. Dit wordt met een kleur op het hijsmiddel aangegeven (2014 zwart, 2015 groen, 2016 bruin, 2017 blauw, 2018 geel en 2019 rood. Vanaf 2020 dezelfde kleurvolgorde aanhouden als in de voorgaande zes jaren.), of op het label aangegeven;
- Ketting, kettingwerk en haken moeten daarnaast ook nog 1 x per 4 jaar **gekeurd en beproefd** worden;
- Handkettingtakels, rateltakels, sjortakels, elektrische kettingtakels, tirfortakels, lieren, vacuüm hefgereedschap, en banden- en tegelklemmen moeten elk jaar **gekeurd en beproefd** worden.
- Van alle visuele inspecties, keuringen en beproevingen moet een aantekening worden gemaakt op het certificaat.

» 4.26 Klimmaterieel

U mag alleen gecertificeerde klimmiddelen gebruiken. Het klimmaterieel wordt minimaal een keer per jaar gekeurd door een deskundige. Op een sticker op de ladder is aangegeven wat de volgende keuringsdatum is.

Ladders

- Plaats de ladder op een vlakke, stroeve en draagkrachtige ondergrond, zet hem nooit op instabiele verhogingen, achterstevoren of ondersteboven;
- Laat de ladder een meter uitsteken boven de plaats waartoe hij toegang geeft;
- Zorg dat de ladder met beide ladderstijlen tegen een stevig punt staat;
- Borg de ladder tegen wegglijden of verschuiven;
- Controleer of de ladder er deugdelijk uitziet;
- Let erop dat er geen beschadigde of gebroken sporten of bomen zijn;
- Let erop dat er geen verf, sneeuw of olie op de treden, sporten en bomen zit;
- Zet de ladder onder een opstelhoek van 65 tot 75°;
- Let er bij opsteekladders op dat het schuivende deel aan de voorkant zit. De overlap moet minimaal twee treden zijn;
- Gebruik nooit losse delen van een opsteekladder;
- Houd er rekening mee dat metalen ladders elektriciteit geleiden;
- Klim nooit hoger dan de vierde sport van boven.

» 4.27 Beeldschermen

Mensen die meer dan twee uur per dag met een computer werken, vallen in de categorie beeldschermwerkers. Uit onderzoek is gebleken dat deze mensen vanwege hun werk last kunnen hebben van vermoeide ogen, spieren en gewichten (handen, polsen, armen, nek en schouders), hoofdpijn, vermoeidheid en nerveuze klachten.

Om deze klachten te voorkomen moet u zorgen voor het volgende.

- Na uiterlijk twee uur beeldschermwerk moet u minstens tien minuten iets anders doen;
- Werk per dag niet meer dan zes uur achter een computer;
- Voorkom dat daglicht of kunstlicht zorgt voor hinderlijke schitteringen op uw beeldscherm;
- Zorg ervoor dat u een stoel en tafel heeft die voldoen aan de daarvoor bestemde NEN-normen;
- Neem contact op met uw KAM-coördinator als u verzekerd wilt zijn van een goede beeldschermwerklek.

Om te voorkomen dat u RSI krijgt, wordt elke beeldschermwerker in de gelegenheid gesteld gebruik te maken van het softwareprogramma Workspace. Dit programma geeft aan wanneer u een rustpauze moet houden of even iets anders moet gaan doen. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met uw KAM-coördinator.

» INSTRUCTIE

H5

**PERSOONLIJKE
BESCHERMINGSMIDDELEN**

» 5.1 Verstrekking, vervanging

Alle nieuwe medewerkers ontvangen voor aanvang van het werk een op naam gesteld pakket met persoonlijke beschermingsmiddelen. Dit pakket is afgestemd op de uit te voeren werkzaamheden en voorzien van draaginstructies. Draag deze middelen en volg de instructies op. Als u andere werkzaamheden gaat uitvoeren, ontvangt u (indien nodig) andere persoonlijke beschermingsmiddelen. Als uw persoonlijke beschermingsmiddelen aan vervanging toe zijn, moet u dit tijdig melden aan uw direct leidinggevende. Hij zorgt ervoor dat ze vervangen worden.

» 5.2 Voorschriften voor gebruik

PBM Helm

Gebruik verplicht bij de volgende omstandigheden:

- Als de kans bestaat getroffen te worden door wegvliegende of vallende voorwerpen.
- Als een verhoogde kans bestaat op stoten of bekneld raken van het hoofd bijv. binnen het draaibereik van een kraan.
- Als dit door de opdrachtgever of leidinggevende verplicht is gesteld.
- Als dit door een blauw bord of sticker is aangegeven.

Opmerking:

Helm vervangen als hij klappen en/of stoten heeft opgevangen of als de rode stip op de helm wit is geworden.

1

2

PBM Ruimzichtbril

Gebruik verplicht bij de volgende omstandigheden:

- Bij het uitvoeren van verspanende bewerkingen.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden waarbij men kans loopt schadelijke stoffen in de ogen te krijgen.
- Als dit door de opdrachtgever of leidinggevende verplicht is gesteld.
- Als dit door een blauw bord of sticker is aangegeven.

Gehoors- bescherming

- Als het geluidsdrukkniveau meer dan 85 dB(A) is (wettelijk verplicht). Dit geluidsdrukkniveau ontstaat onder meer bij de volgende werkzaamheden:
 - Daar waar spuit- en hakwerkzaamheden met compressoren en jekkerhamers worden verricht.
 - Daar waar met trilplaten wordt gewerkt.
- Als dit door een blauw bord of sticker is aangegeven.

Opmerking

De werknemers wordt aangeraden al bij een geluidsdrukkniveau van 80 dB(A) gehoorbescherming te dragen. Bij dit geluidsniveau kan men zich bij 1 meter afstand niet meer zonder stemverheffing verstaanbaar maken.

Veiligheidslaars

- Als door waterrijke omstandigheden de veiligheidsschoenen niet gebruikt kunnen worden.
- Op bodemsaneringswerken.
- Als dit door een blauw bord of sticker is aangegeven.

Veiligheidsschoen

- Ongeacht welke werkzaamheden worden verricht en veiligheidsschoenen niet verplicht zijn gesteld.

Werkkleding

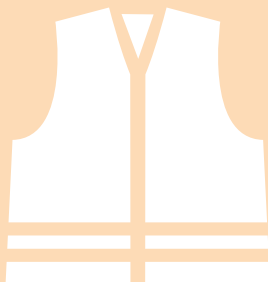
Oranje werkkleding met strepen

Tijdens werkzaamheden zijn armen en benen bedekt (lange mouwen en lange broek).

(eisen NEN-EN-ISO 20471 en Rijkswaterstaat)

Aan het bovenlichaam wordt **altijd** kleding met strepen gedragen.

Aan het onderlichaam wordt kleding met strepen gedragen:

- bij weer met slecht zicht;
- bij werkzaamheden in de schemer of nacht;
- als dit door de opdrachtgever of leidinggevende verplicht is gesteld.

Werkkleding

Gele werkkleding met strepen

Tijdens werkzaamheden zijn armen en benen bedekt (lange mouwen en lange broek).

(eisen NEN-EN-ISO 20471 en ProRail)

Gele werkkleding met strepen wordt gedragen bij werkzaamheden aan het spoor. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor oranje werkkleding met strepen. Onder de gele kleding met strepen mag niet zichtbaar oranje of rode kleding worden gedragen.

Werkkleding verkeersregelaars

Geel-oranje werkkleding met strepen

Verkeersregelaarskleding wordt alleen gedragen door aangestelde personen. Een hesje alleen mag gedragen worden tijdens daglicht en goed zicht. Bij slecht zicht en tijdens avond- en nachtwerk dienen de broek en jas gedragen te worden.

